

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 50—
pol leta . . . 25—
četrt leta . . . 13—
na mesec . . . 4-50

za Nemčijo:

celo leto naprej . . . K 50—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej . . . K 60—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorjše levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vsak dan zvečer izvešči nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Pošlano (enaak prostor) 30 vin., parče in zahvale (enaak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu. Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto usprej . . . K 48— | četrt leta . . . 12—
pol leta . . . 24— | na mesec . . . 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v l. nadstr. levo), telefon št. 34

Poziv Narodnega sveta.

Zgodovina človeštva stoji na pragu velikih dogodkov. Tudi za prihodnost našega naroda je sedanja doba odločilna. Mi in naši otroci bomo uživali toliko svobode, kolikor si je sedaj priborimo. Sedaj je čas, da si ustvarimo srečno bodočnost za nas, ki živimo in za naše pozne rodove. Gorje, ako zamudimo te usodopolne trenutke!

Ker si je naš narod svest visokega pomena sedanjega časa, si je izbral »Narodni svet« v Ljubljani kot najvišjo politično stopnjo. »Narodni svet« bo skušal lajšati bremena, ki težijo naš narod.

Da bo mogel premagati »Narodni svet« ogromno delo, ga mora podpirati ves narod, ga mora podpirati moralno in gnotno. »Narodni svet« ne more pobirati davkov, pač pa je dolžnost naroda, da si sam naloži ta narodni davek. Prostoovoljno naj naš narod plačuje ta davek svoji najvišji politični stopnji.

Delovanje »Narodnega sveta« bo odvisno tudi od gnotnih sredstev, ki mu bodo na razpolago. Zato pozivljamo vsakogar, ki ljubi jugoslovansko

domovino, da plača po svojih močeh narodni davek našemu vrhovnemu vodstvu, »Narodnemu svetu« v Ljubljani. Prispevki se pošiljajo na naslov »Narodni svet«, Ljubljana, sprejemala pa jih bodo za naš račun drage volje tudi upravništva naših listov.

V Ljubljani, dne 21. septembra 1918.

Dr. Anton Korošec.

„Odpri srcé, odpri roké!“

Jutri in pojutranjem naj se strnejo vse slovenske družine v eno samo veliko narodno družino, ki se zaveda, da je njena najvišja in najsvetejša dolžnost pomagati najbolj nedolžnim žrtvam sedanjih vojn. Vsi slovenski starši, če pojmujejo svojo vzvišeno nalogo prav, morajo ta dva dneva izpolniti zakon solidarnosti, ki zahteva vzajemno in nesebično pomoč. Izvršimo ta dva dneva, kar zahteva sedanja demokracija, da ob vsakogar, da pozna namreč preko vseh razlik stanov in razredov le koristi celokupnega naroda. Te koristi pa zahtevajo, da obvarujemo slovensko mladino oslabelosti in prezgodnje smrti.

Pomagajmo si sami, ker od drugod ne bo pomoči. Pokazimo, kaj zmore krepka solidarnost zatiranega naroda. Rešimo našo mladino pred pokonom!

»Narodni bladan« naj bo živ in zgovoren dokaz naše solidarnosti, naše krepke volje, da hočemo živeti.

Odbor SHS, žena za siročad.

Dež. posl. dr. Ivan Tavčar.

Teror v Ljubljani.

Po otokih Vzhodne Indije opazi se bolezen, katero imenujemo »amok-besnost«. Obupana človeka polasti se neka posebna jeza, da pograbí svoj »kris« ter drvi med množico in seka in bode na levo in desno, dokler ga ne potolčejo, da obleží kakor ubit stekel pes za plotom. Taka amok — besnost, kakor vse kaže, polastila se je sedaj tudi kranjskega nemštva! Samo v tem je razloček, da nima to nemštvo niti najmanjšega vzroka obupavati in svoje amok-drvenje vprizarja le na videz, več ali manj iz teatraličnega nagiba! Bodalo — Indijci je imenujejo »kris« — v rokah tega čudnega amok-tekača pa je naša vlada, kar je vsekakor samo pri nas mogoče. Te razbesnelosti nasproti — naj je že pristna ali navidezna — je težko zastopati stališče pameti in skorej smo že obupali, da bi naši nemški sodeželani kdaj pametni postali. Huda je ta sodba, pa jo moramo izreči, posebno sedaj, ko stojimo pod vtisi zadnjega časa!

Pri tem nam ne prihaja na um, da bi opozarjali na tisti »Wohlfahrts-Ausschuss«, ki so ga alpski Nemci ustanovili v zadnji dobi — če se ne motimo — pod načelstvom nekega Urbana in s sodelovanjem gospoda grofa Barbota. Ta mora biti vselej zraven, če se kujejo naklepi proti slovenski kranjski deželni! Ta odbor bo organiziral denuncijantstvo, predvsem proti škofu, o katerem pa upamo, da se ne bo dal v kozli rog ugnati od teh parlamentarnih provokacijskih agentov. Ti slamorezci so nam predobro znani, da bi se jih bali, in so tudi tako preklecano nerodni, da niti z denunciacijo ne bodo prišli naprej. Drugačno lice kaže pripetljaj, ki ravno kar razburja slovensko javnost in kateri mora v najponižnejšem človeku razgreti kri, tako da bi se ne čudili, če bi se spustil v nekaj amok-tek!

Odstavila sta se voditelja kranjskih realk in sicer nekako na tak način, kakor odstavlja ruski boljševiki ljudi, katerim ne zaupa. Takoj izjavljamo, da se nam tukaj ne gre za posamezne osebe, temveč da se nam gre v prvi vrsti za stvar, da iz njene izraste kak prejudic, vsled katerega bi se smel zadaviti šolnik, kateri bi ne bil vseh gospodu dr. Egerju ali kakemu drugemu nemškemu politiku. Če se tako postopanje ukorenini, potem bo vsakega slovenskega šolnika ekstenza visela v zraku, da bo sam — in če ima obitelji, tudi ta z njim — vržen v beraštvo in pomanjkanje. Mi moramo najodločnejše ugovarjati proti krutemu postopanju, da se brez postavne preiskave politične človeka v bedo, ker nečemo, da bi naši šolniki ne imeli niti

toliko pravice, kolikor jih ima uboga para v Indiji ali kje drugod!

Služaj gospodov Corà in dr. Lončarja je danes brez dvojbe tak, da sme javnost najodločnejše zahtevati, da se razlogi, ki so vodili vlado pri tej neusmiljeni persekuciji, jasno povejo in da se pri tem niti najmanjši ne zamolči ali prikrije. Administracije z ordonancami ne moremo prenašati ter moremo gospodu Hussareku, ki je tako ponosen na enakopravnost avstrijskih narodov, iz glave izbiti domišljijo, da smo srečni, ako nas izroče kliki v ljubljanski kazni, ki išče nekako ošabnost v tem, da hoče svetu pokazati, da je zapovednica na Kranjskem, kakor je bila nekdanj! Sicer pa kliki in kazni glavne krivde v tej zadevi niti pripisati nečemo. Ta klika je častljiva stara dama, ki ne more umeti, da je postala stara in ki se je, dasi ima sedemdeset let in še več na svoji rami, zadnji čas omožila z našim gospodom vitezom Kaltenezgrom ali pa z gospodom grofom Attemsom, meneč, da bo v tem zakonu še kaj otrok rodila. Mi ji tega ne štejemo v zlo; starikeve ženske so zelo rade nečimerni! Ali končno je ta stara dama politična straka in politične stranke posejajo včasih po vsakem sredstvu, katero bi jim moglo pomagati. Zatorej ji ne pripisujemo glavne krivde!

Tudi o Kranjski hranilnici ne bomo pri tej priliki veliko pisali. Gospodje v njenem odboru spe še danes, dasi buče okrog njih topovi svetovne vojne. Ti topovi sicer mogočno grme, ali gospodje pri Kranjski hranilnici spe dalje, kakor spi začarana princeznja v podzemski votlini!

Glavni krivci v c. k. r. deželna vlada v Ljubljani, ki s svojim vplivom podpira pogubonske zahteve obrablene in impotentne politične klike in to v času, ko je te c. k. r. deželne vlade največja dolžnost, preprečiti vse, kar bi moglo še itak razdraženo jugoslovansko javno mnenje še bolj razdražiti. Edino s tem krivcem se imamo pečati ter mu dokazati, da je nekaj zagrešil, kar bi ne bil zagrešil niti oče tiste prečudne modrosti, s katero bi se jugoslovansko vprašanje, kar se tiče nas Slovencev, najuspešneje rešilo, če bi se Slovence prestavilo v Rusijo, na naše mesto pa poklicali nemški kolonisti iz Rusije! Kaj takega bi torej ne bil zagrešil niti knez, Orsini-Rosenberg, ki navsezadnje — če bi šel grof Attems naglo v pokoj — lahko postane deželni predsednik v naši vojudini!

Kaj se je torej pripetilo? Voditelj ljubljanske realke gospod Corà je bil svojčas imenovan na to mesto vsled pritiska deželnega glavarja dr. Susteršiča, ki mora — ako ima za brče — sploh kaj občutka — občutiti, sedanje postopanje naše vlade za težko brcu. Kako zadoščeno je iskal ta hipervladni mož za to brcu, je njegova stvar! Mi le konstatiramo, da gospoda

Corà ob imenovanju nismo bili posebno veselí, ali končno imenovan je bil legalnim potom. Nato pa smo imeli priliko opazovati, kako je vodil ljubljansko realko, ki je bila v marštem velik Avgiiev hlev. Opazili smo predvsem, da je gospod Corà, ki je sam Nemec, pri ravnanju bil Slovincem istotako pravičen, kakor Nemcem, kar je bilo vsekakor za nas prijetno iznenadenje, ko Slovinci dosedaj na tem učilišču nismo imeli niti najmanjše pravice. Kar naenkrat, ne da bi prišel gospod ravnatelj v kako preiskavo, dobil je od c. k. r. deželne šolske sveta pismo, da je iz službenih ozirih in ob roki nekega slaboglasnega paragrafa dejan za tri leta v pokoj! In najmanjšega dvoma ne more biti, da se je ta justifikacija nad možem izvršila samo zategadelj, ker je bil Slovincem pravičen. Da bi pa gospod Madeyski, ker je le mogoče, da bi gospod Corà — mož se je baje v vojaški službi odlično obnesel — imel tu in tam kakega zaščitnika, celo zadevo olepšal, je obenem dal odstaviti tudi slovenskega voditelja gospoda dr. Lončarja v Idrijo. Da bi gospod Madeyski — mogoče da tiči za njim sekijski načelnik von Kelle — imel izgovor, da je objektivno postopal, ker je enako postopal proti Nemcu, kakor proti Slovincu, moral je tudi dr. Lončar v brezno! Kakor rečeno, Madeyski in von Kelle sta tako postopala, — mogla pa sta tako postopati le radi tega, ker sta s tem izvršila navsote c. k. r. deželne vlade v Ljubljani!

Predvsem naj nam bodi dovoljeno vprašanje, ali je bilo potrebno, da se je ravno v tej dobi kaj takega pripetilo in ali je naša deželna vlada sploh kaj mislila, kake posledice bodo imele njeni navseti? Menimo, da — kakor že oblikrat — tudi v tem slučaju niti iz dalje ni mislila na posledice. Gospod grof Attems je imel dolžnost, pozoriti dunajске kroge, da je sedanjí čas absolutno nesposoben, da bi se v njem reševala taka kočljiva vprašanja, kot je vprašanje ljubljanske realke. Ta realka se v sedanjí obliki ne bo mogla vzdržati. Letos vpisalo se je na realko, če se ne motimo okrog 850 dijakov. Med temi je samo 230 »Nemcev« (pravih Nemcev je mnogo manj!), vsi drugi so pristni Slovinci. Naravno je, da si teh mladencev, kakor bi klika v kazni rada imela, eskamotirali ne damo. Ljubljanska realka ne more ostati pomenčevalnica, kakor je bila do sedaj, in če je gospod Attems mogoče drugega mnenja, mu ničesar odgovoriti ne vemo, kakor da ga vprašamo, ni-li kaj v sorodu s koroškim gospodom Orsinijem? Dokler nam država, kar bi bila morala že davno storiti, ne zgradi — morda s pomočjo mestne občine ljubljanske — novega realčnega poslopja (pa seveda ne praznega poslopja), se zadeva te realke ne bo mogla drugače rešiti, nego s popolno utraktivno delitvijo. In če Nemci te samoočbebi umevne koncesije priznati nočejo, potem jasno dokazujejo, da nimajo v sebi nikake miroljubnosti.

Okoliščina, da se Kranjska hranilnica neprestano postavlja na stališče, da je realčno poslopje njena last, ni mogoče vlado v nobenem oziru motiti, če je hotela rešitev vprašanja odložiti na čas po vojni, pa tudi tedaj ne, če je hotela to vprašanje že sedaj pravično rešiti. Vsako hranilnico se lahko užene v kozli rog, če ji pokaže vlada svoje zobe in svojo energijo. Ali pri naši c. k. r. deželni vladi energijo iskati nasproti nemštvi, bilo bi brezuspešno delo. Zatorej se vlada grofa Attems ni le globoko priklonila pred Kranjsko hranilnico, podpisala je marveč tudi najemno pogodbo, proti kateri smo svojčas pri neki konferenci v našem ministrstvu silno vpili. Ta pogodba se pod baronom Schwarzom, če smo prav poučeni, še ni bila podpisala! Grof Attems pa jo je menda podpisal in nato še spregovoril imenitne besede: »Der Standpunkt der Krainischen Sparkasse ist auch der Standpunkt der k. k. Landesregierung«. Ta pogodba daje Kranjski hranilnici pravico, da sme realko iz svoje poslopja vsak čas in brez vsake odpovedi spoditi, če bi se v organizaciji pouka le najmanjša črtica spremenila, morda že tedaj, če bi se nastavlil kak reven slovenski suplent ali pa če bi se slučajno v križevniški cerkvi tu in tam oznanjevala božja beseda slovenskim učencem v slovenskem jeziku!

C. k. r. deželna vlada se je torej v vsakem oziru podala pod kavdični je-

rem Kranjske hranilnice, ki hoče, ker je ravno in slučajno lastnica poslopja, za vse večne čase petrificirati nemško strahovlado na ljubli. realki. Če je res, da je v novi pogodbi odstavek, da se na zavodu ne sme ničesar spremeniti, potem je vlada sklenila pogodbo, ki je za nas Slovence sramotna in katere ne bomo na noben način mirno pogoltnili. Pri našem oddelku kranjske deželne vlade vladajo nemogoče razmere, katerih, dokler nam niso odsekane glave, tudi ne bomo več molče prenašali. Sicer je gotovo poskrbljeno, da se ministru Madeyskemu odpro oči in v parlamentu se bo brezdvajbeno preskrbelo, da gospod v. Kelle v družbi z gospodom Kaltenezgerjem in Attemsom ne bo več mogel masakrirati šolstva na Kranjskem.

Ampak stvar ima svoj pomen tudi za tista dva faktorja, ki ljubljansko realko v veliki meri vzdržujeta. To sta dežela Kranjska in ljubljanska mestna občina. Ta dva faktorja bi bila sokriva atake na našo realko, če se jima ne dajo takoj in brez vsakega odloga posajati. Odločno moramo torej zahtevati, da se takoj sestavi enkenta iz članov c. k. r. deželne šolske sveta in iz zastopnikov dežele in mesta, kateri naj se predloži dotični materijal. Ta enkenta naj izreče svoje mnenje o teh-le točkah:

I. Je-li vzdrževanje realke v Ljubljani še mogoče, če se je c. k. r. deželna vlada s pogodbo zavezala, da prepušča Kranjski hranilnici prvo in zadnjo besedo o usodi tega zavoda?

II. Je-li disciplinaren pregrešek, če vodstvo ljubljanske realke odredi, da ima po učnih sobah viseti razpelo in cesarjeva podoba?

III. Je-li disciplinaren pregrešek, če se pri zavodu, katerega obiskuje nad 500 slovenskih dijakov, zaukaže, da se ima tam dijaštvu časih oznanjati božja beseda tudi v slovenskem jeziku?

IV. Ali ni vodstvo, ker je slovenščina za Slovence obligaten predmet na realki, naravno zavezano, da pri vsprejemu dijaštva najstrožje loči slovensko dijaštvo od nemškega, tako da so izključene vsake nemško-nacionalne sleparije radi obligatnega pouka v slovenščini?

V. Imajo li, kar se tiče služb na realki, Nemci monopol, tako da imajo nemški nekvalificirani kompetenti prednost pred kvalificiranimi slovenskimi prosilci?

VI. So-li dosedaj še neobjavljeni službeni razlogi, ki so vodili c. k. r. deželno vlado, do je posegla po slaboglasnem § 78. službene pragmatike, v resnici taki, da se more nanie sklicevati pravična šolska uprava?

VII. So-li utemeljeni razlogi grof Attemsovega izreka: »Der Standpunkt der Krainischen Sparkasse ist auch der Standpunkt der k. k. Landesregierung«?

Ta enkenta bo posajila vse, kar do sedaj še ni pojasnjeno. Predvsem bo povzročila pri deželni vladi in mestu jasne pojme o tem, ali tema činiteljma sploh še kaže podpirati zavod, ki hoče po silni pomenčevalni slovensko mladino. Če ima c. k. r. deželna vlada čisto vest, bo to enkenta takoj sklicala. Zatorej hočemo čakati, toda predolgo ne, ker nikakor nismo pri volji, nujno to zadevo posaditi na dolgo klop.

Nemški odgovor na Burianovo noto.

Berolin, 20. septembra. (Koresp. ur.) Odgovor na mirovno noto c. in kr. avstro-ogrsko vlade, ki ga je danes izročil cesarsko nemški veleposlanik na Dunaju, se glasi:

Podpisani cesarski veleposlanik si usloja odgovoriti na cenjeno noto c. in kr. ministrstva cesarske in kraljeve hiše ter zunanjih zadev z dne 14. septembra to - le: Poziv c. in kr. vlade na vse vojuiče se države glede zaupnega in neobveznega razgovora v nevtralni deželi o temeljnih principih sklepa miru, odgovarja duhu pripravljenosti za mir in spravo, ki so ga odgovorni državni štirizveze in poklicani zastopniki zavezniških narodov vedno zopet kazali. Sprejem, ki so ga našli že prej podobni koraki pri naših nasprotnikih, ni vzpodbuden. Cesarska vlada pa spremlja novi poskus, približati svet zaželenemu zajemčenemu in trajnemu miru, z odkritosrčno in resno željo, da naj bi našla od globoke čute odgovornosti in od plemenite ljubezni do človeštva navdana izvajanja c. in kr. vlade to pot zaželeni odmev. V imenu cesarske vlade je podpisane v čast, izjaviti, da je Nemčija pripravljena, udeležiti se predlagane izmenne misli.

Brez naroda.

Novi skupni finančni minister baron Spitzmüller je razodel nekemu madžarskemu žurnalistu, da je on poklican rešiti jugoslovansko vprašanje. Istočasno se je izjavil za to, da naj se ojačijo gospodarske vezi med Bosno in Ogrsko, ali z drugimi besedami, naj postane Bosna popolna kolonija Madžarov. Baron Spitzmüller se poda za štiri tedne v Sarajevo in upa, da bo tam vse potrebno opravil. Pripravljal na dela so, kakor izhaja iz njegove izpovedi, poverjena grofu Tiszi in generalu Sarkotiču, ki se te dni posvetujeta v Sarajevu.

Kakor je videti, se je dunajska in budimpeštanska igra z jugoslovanskim vprašanjem razvila v farso. Gospoda kupčuje in prodaja, mešetari in gliha za Jugoslovane, kakor za mrtvo blago. Nazadnje pa se zadeva izroči staremu borzljancu Spitzmüllerju, da jo razreši, Spitzmüllerju, ki javno proglašča, da je Ercegbosna narodno mešana pokrajina!

Naroda nikdo ne vpraša. Če bi se hotel upreti mikrosti državnikov, mu pripravljata Dunaj in Budimpešta nova preganjanja in nas hočeta s silo napraviti srečne. Toda načrti se ne bodo obnesli. Ves naš narod odklanja Spitzmüllerje, Tisze, Wekerle in Hussareke kot svoje rešitelje, in ni je jugoslovanske pokrajine, ki bi tem famoznim državnikom že danes ne klicala svojega ogorčenega »quod non«!

Položaj je danes sledeči: Ogromna večina ljudstva v Bosni in Hercegovini z vsemi svojimi poštenimi voditelji odklanja vsako delno rešitev in zahteva združenje s Hrvati in Slovenci; vsa Slovenija stoji kakor en mož za programom države SHS, Dalmacija, ki jo hočejo izbiti iz oblubo, da bo sedaj uresničena njena stara zahteva po ujedinenju z Banovino, pravi soglasno, da je vojna vrgla stare državno-pravne programe in da je na njihovo mesto postavila le en velik program ujedinenja celokupnega naroda in njega svobode. A tudi v Banovini, kjer vladajo posebno težavne prilike vsled dejstva, da nosi večinska narodna stranka odgovornost za notranjo državno upravo, ni narodnega človeka, ki bi smatral dunajske in budimpeštanske načrte za diskutabel. Z radostjo beležimo, da v tem oziru koalicijski kot vladna stranka ne pripuščata nobenih dvomov. Njeno službeno glasilo »Hrvatska Rijec« objavlja tozadevno povsem jasno izjavo.

»Naši zastopniki« — piše »Hrvatska Rijec« — »so imeli že priliko opozoriti, da bo vsako provizorično ali trajno rešenje našega narodnega vprašanja sploh in bosansko — hercegovskega posebej, ki bi se izvršilo, ne da bi bil naš narod vprašan in da bi je odobril, in ki ne bi temeljilo na načelu samoodločbe, izzvalo najostrejši odpor na našem slovenskem jugu. Smatramo za svojo dolžnost, da danes podčrtamo to svoje stališče. Aluzije na kakršnekoli izjemne odredbe, katerih bi se mogli poslužiti proti temu našemu stališču, nas pusejajo povsem hladne. Te izjemne odredbe bi bile pred vsem svetom samo dokaz, da se naše narodno vprašanje rešuje proti našim narodnim interesom ter bi moralno in politično več škodile onim, ki bi jih uporabili, nego bi mi izgubili vsled trpljenja in persekucij, ki bi jih morali pretrpeti pod izjemnim sistemom. V tem oziru je račun jassen in čist. In zato mirno brez nervoznosti čakamo, kako se razvijejo dogodki, popolnoma prepričani, da bo na straži ves narod, kadar bo šlo za njegovo končno usodo.« Ta izjava je največje pomena in nam je dokaz, da bo v odločilnem trenutku tudi hrvatsko-srbska koalicijska v enotni vrsti naše narodne armade.

Medtem si je ogromna večina našega naroda glede svojih velikih ciljev popolnoma edina, vladajo med tistimi, ki hočejo brez nas in proti nam rešiti naše narodno vprašanje, neprestani spori in prepriji in se polasča Dunaja in Budimpešte vedno večja nervoznost. Sedaj sta klicana na Dunaj zopet Wekerle in ban Mihalović in govori se o novih težkočah. Videti je, da je državniške le nekoliko strah. Čakati hočemo, ali bodo res imeli pogum, uresničiti svoje načrte, kar bi ne bilo nič drugega, kakor pričetek novih komplikacij in poostitov ter poglobitev jugoslovanske krize.

Nova krvava bitka na zapadu.

Obstreljevanje Metz.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 20. septembra. (Kor. urad.) Skupina kraljeviča Rupprehta: Infanterijski boji severozapadno od Bixschotta in južno od Ypresa so potekali za nas uspešno. Angleski sunek severozapadno od Huflicha smo zavrnili. Pri krajevnih podvzetih pri Moeuvresu in ob gozdu pri Havincourt smo vjeli več sovražnikov. V Moeuvresu smo razstrelili več sovražniških klet. — Skupina go. von Böhma: Na bojišču rano jutraj močan strelski boj. Ljudi delni napadi, ki jih je sovražnik večkrat obnovil proti Gouzeaucourt in na obeh straneh Epechya, so bili zavrnjeni. Pri tem so se posebno odlikovali bavarski polki in pruski lovci. Enotne napade je nameril sovražnik po kar najsilnejšem ognju rano jutraj in ob opoldanskih urah proti našim črtam med potokom Omignon in Sommo. Tudi tu so se ponesrečili, kakor včeraj, povsod pred našimi črtami. — Skupina nemškega cesarjeviča: Severno od Aisne smo vjeli pri lastnih podvzetih ob pristavi Vourain in zapadno od Jouya 130 sovražnikov. Vsled našega artiljerijskega ognja, ki je pripravil podvzete zapadno od Jouya, se nameravani napad sovražnika ni popolnoma razvil ter smo ga zavrnili. — Skupina generala v. Gallwitz: Majhni boji v predpolju. Nad bojnimi polji med Moso in Moslo je zbila letalska flotila II. pod poveljstvom nadporočnika barona Bönigka od 12. do 18. septembra 81 letal. Sama je izgubila v boju le dve letali. Poročnik Büchner je dosegel svojo 30. zmago v zraku. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 20. septembra. (Kor. urad.) Z bojnih front ničesar novega.

Pristava Vaurain stoji tik zapadno od velike ceste Soissons - Laon, 4 km vzhodno od Laiffaux. Pri tej pristavi se od velike ceste proti vzhodu odcepi pot, ki teče čez slovit gorski greben Chemin des Dames. Torej stoji Francozi že ob zapadnem vnožju »Damske poti«. — Vas Jouy leži kake 3 km južno - vzhodno od Vauraina, ob veliki cesti, ki prihaja od Vaillaya, da se pri Vaurainu spoji z veliko cesto Soissons - Laon. Od Vaillaya je Jouy proti severu oddaljen dobre 3 km.

Dunaj, 20. septembra. Na zapadu se je končal včerajšnji bojni dan za obrambo črte ob Sommi in pri St. Quentinu zopet uspešno. Med Moso in Moslo se pripravljajo novi ameriški napadi.

Obstreljevanje Metz.

Metz, 20. septembra. (Koresp. urad.) Tukajšnji listi prinašajo uradno poročilo, ki pravi: Ze več dni obstreljuje sovražnik Metz iz dalekosežnega topa. Vsa leta, kar je trajala vojna, je bilo obstreljevanje Metz močnejše. Pričakovali smo obstreljevanje že dolgo prej. Moderni topovi segajo deli kakor je znašala razdalja od južno od Pont à Mousona do Metz. Sedanje obstreljevanje torej nikakor ni v zvezi s tem, da bi se bil sovražnik po opustitvi loka pri St. Mihielu mestu bližal. To je samo nadaljni slučaj v sedanjih bojih zapadno in južno - zapadno od Metz ter bo prenehal, kakor hitro se bodo sovražne čete ustale. Vsled tega gubernijsko poveljstvo ni izdalo nobenih izpremenjenih določb glede potovanja v Metz in glede zapuščanja mesta.

Metz, 20. septembra. (Koresp. urad.) Nadaljno uradno poročilo v tukajšnjih listih pravi: Sovražnik je obstreljevanje mesta zopet ustavil. V treh dneh je 40 krat ustrelil na mesto. Za hitro prenehanje obstreljevanja mesta se imamo zahvaliti naši dalekosežni artiljeriji, ki je onemogočila sovražnemu dalekosežnemu topu vztrajanje v stari poziciji.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

19. septembra popoldne. Pri St. Quentinu so francoske čete zopet napredovale ter vdrele v Contescourt, kjer se sovražnik trdnostno brani. Severno od Aisne močno artiljerijsko delovanje. Močan nemški protinapad v okolici pristave Moye ni imel uspeha. Francozi so obdržali vse pozicije ter prizadeli napadalcem izgube. Na fronti ob Vesli je francoski ogenj zlomil severo - vzhodno od Courlaoutona nemški napad, predno je mogel priti do francoskih črt. V Champagni in ob goreni Mosi so zavrnili Francozi nenadne napade.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

19. septembra. Angleski so na frontnem odseku Gouzeaucourt - Holnon vjeli 8000 mož in vplenili 50 topov. Sedaj stoji 3 milje pred Hindenburgovo črto.

Italijanska ofenziva.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. septembra. (Kor. urad.) Italijansko bojišče. Boji na benečanski gorski fronti so včeraj iznova živeli. Severno od Monte di Val Bella in Col del Rosso se je posrečilo Italijanom začasno vdreti v naše järke. Takošnji protinapad jih je vrgel takoj zopet ven. Zapadno od Asolone in v pokrajini Col dell Orso so naši vrhovi polki v ljudih bližinskih bojih zavrnili italijanske napade. Sovražnik je imel težke izgube. Pri S. Donna di Piave se je ponesrečil zopet sovražni poskus prekoračiti reko. — Zapadno bojišče. Pri c. kr. četah nobenih posebnih bojov. — Albanija. Malo bojnega delovanja. Naši letalci so z uspehom napadli sovražne letalske naprave v Valoni. — Šef generalnega štaba.

Italijansko bojišče. 1312 m visoki Monte di Val bella se dviga kake 5 km vzhodno od Asiaga, 1278 metrov visoki Col del Rosso pa tik vzhodno od pravkar imenovane gore. V poročilu navedeni boji so se tedaj vršili tik južno od doline Valle dei Ronchi, ki poteka severo - vzhodno od Asiaga v smeri od zapada na vzhod in ki se severno od Socr-

caredda sploji z mnogokrat imenovano Frenzelsko globljo. — Monte Asolone (1522 m) se dviga v zapadnem delu gorovja med Brento in Piavo, približno 5 km vzhodno Brento, 1680 m visoki Col dell Orso pa v sredini tega gorovja, in sicer na njegovi severni strani, tako da prehaja njegovo vnožje v Stizzonovo dolino (Val della Stizzone), ki teče mimo vasi Sere in skozi mesto Feltre, da se končno izliva v Piavo. — Mesto San Donà di Piave leži ob Plavinem vzhodnem bregu, kjer teče prek odtod kanalizirane reke železnica Portogruaro - Feltre. Razen železniškega mostu posreduje prehod tudi večji cestni most, po katerem se pride iz mesta v vas Musile na oni strani reke. Ozemlje južno in vzhodno od mesta San Donà je močvirno, severno od mesta pa brezmočvirna ravan. Italijani poizkušajo že nekaj dni z vso trdnostjo, izsiliti tukaj prehod čez reko.

Pet italijanskih armad med planoto Sette Comuni in Piavo. »Neue Freie Presse« poroča o italijanskih pripravah za ofenzivo, da je italijanska artiljerija izdatno preskrbljena z vsem, infanterija je dobila več strojnih pušk, zlasti pa se je pomnožilo število letalcev italijanskih in njihovih francosko-anglesko - ameriških pomočnikov. Na prostor med Sette Comuni in Piavo je postavil pet italijanskih armad, skupno 800 tisoč vojakov. Vlada je preklicala vse vojaške oprostitive in postavila velike rezerve.

Italijanska ofenziva. Iz vojaškega razmotrivanja 20. septembra: Italijani so v benečanski gorah zopet pričeli napadati. Prostorne pridobitve včeraj niso dosegli nikake. Bitka se je raztegnila, kakor se je pričakovalo, na gorske pozicije med Brento in Asiagom. Tu so napadale tri ali štiri italijanske in francoske divizije. Istočasno je ponovil sovražnik svoje poskuse ob spodnji Piavi, da bi potom presečenega prišel na vzhodni breg. Mogoče je, da hočejo ta podjetja varati naše vodstvo glede kraja, določenega za prehod.

K italijanski ofenzivi. Ko so naše čete dne 24. junija izpraznile zapadni breg Piave, so bili boji, ki so končali našo ofenzivo na fronti ob Piavi dne 30. junija z opustitvijo hribov Val Bella in Col Rosso na gorski fronti končani. Odslej smo beležili samo napade v tonalskem ozemlju in južno - zapadno Asiaga, kakor tudi posamezne sunke v gorovju in v ravnini. Po več nego dveh mesecih so pričeli sedaj Italijani prvo večjo bojno operacijo. Govoriti se more o pričetku, kajti vse položaj je tak, da bo sovražnik prisiljen k daljši ofenzivi, katere kljub prvemu neuspehu gotovo ne opusti. Treba računati z nadaljevanjem napada, ako Italijani končno ne opuste za letos misli, da bi premaknili strateški položaj v svoj prilog. Po naši oceni je bila ostala situacija za Italijane istotako ogrožena, kakor poprej. Naša italijanska fronta se tam, kjer meji ozemlje Grappe na Piavo, nepokolno vpozne, tako da tvori top kot, katerega severni krak je gorska fronta, južni pa fronta ob Piavi. Ta frontna sestava nam daje vedno možnost dvostranskega napada. Sunek z gorovja zadene severni, sunek od Piave južni italijanski bok, prvi sunek bi utegnil biti za sovražnika posebno občutljiv. Najbrže sodoimo prav, ako rečemo, da je cilj sovražne akcije sedaj ta, da bi se odvrnila stalna nevarnost z boka. To bi se dalo doseči naravno najučinkovitejši na vpojenjem mestu fronte. To je ozemlje Grappe. Poleg tega je ta prostor, ker se nahaja med dvema rekama, bojni odsek, ki tiči nekoliko rahlejšje v sestavi naše fronte, tako da bi moglo prebitje na tem mestu imeti vse večji učinek, kakor kje drugje. Ker se je italijansko armadno vodstvo odločilo za ofenzivo na tem napadalnem odseku, prihaja nadalje v važen poštev vprašanje, koliko časa za napadalne svrhe se dopušte klimatične razmere v tem, povprečno 1500 metrov visokem gorovju. Sedaj se nahajamo v septembru in že v oktobru ali novembru zamore sneg končati vsako ofenzivno podjetje. Torej bi bilo časa za ofenzivo le še par tednov. Ako si stavimo pred oči še dalekosežne ofenzivne načrte Italijanov vzdolj gorovje Piave na prostor pri Feltre - Bellunu itd., potem bi ta del ofenzivnega načrta še toliko bolj silil na naglo delovanje, ker ta prednorna črta vodi istotako skozi visoko srednje gorovje in torej vplivajo klimatične razmere tam gor bolj kakor kje v ravnini. Da je v načrtu italijanskega armadnega vodstva na temelju uspehov ob Grappi razširjenje ofenzivne akcije na fronto ob Piavi in morda na fronto ob Asiagu, se mora smatrati za gotovo. Italijani so, kakor znano, pričeli dne 16. septembra na zapadni polovici ozemlja pri Grappi dobro pripravljene napad in ga drugi dan nadaljevali in razširili. Mnogokrat že imenovani vrhovi in hribovi med Brento in Piavo, kjer je teklo svoj čas že obilo krvi, so bili znova pozorišče besnih bojov: Col Canile, Asolone, Pertica, Solarolo, Tason in Tomba. Solarolo in tasonski greben, ki se nahajata v središču naše, hrib Grappa obdajajoče na več krajev vpoznjene pozicije v loku, sta bila žarišče najljudstev bojov. Italijani svojega namena niso dosegli.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

19. septembra. Na gorskem odseku na obeh straneh Brento se izvršili naši infanterijski oddelki posrečen napad. Na asiški visoki planoti so vdreli napadalec čete dvakrat v sovražne okope. Severno črto Valbella do Cola del Rosso smo pripeljali 40 vjetnikov in porušili sovražne črte. Naše čete so pripeljale poleg tega 90 vjetnikov, med njimi 3 oficirje, in vplenile štiri strojne puške. Vsled našega napada presečen in zmeden sovražnik je otvoril luj zaporni ogenj na svoje lastne izpostavljene črte in je povzročil četam, katere smo mi zasledovali preko pokrajine hriba Grappe, znatne izgube. V noči na 18. september je izvršil sovražnik tri napade po besnem artiljerijskem ognju na naše pozicije vzhodno hriba Pertica. Vsaikrat pa je bil prisiljen, umakniti se. Tri sovražna letala so bila streljana, četrto je moralo poškodovano pristati.

Iz Tripolitanije.

Luzano, 20. septembra. Italijanski kolonialni minister Colosino je zjavil, da je bilo za Italijanske čete nujno potrebno, iz vojaških ozirrov izprazniti Misurato v Tripolitaniji.

Danes in jutri
Narodni blagdan.

Francosko-srbska ofenziva v Makedoniji.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

V Albaniji so imele naše čete severno Poljanov male praske s sovražnikom in so pripeljale nekaj vjetnikov.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

18. septembra. Na obeh straneh Dojranskega jezera so se razvili čez dan luti boji. Južno in zapadno so napadle po izredno silni artiljerijski pripravi, tekom katere je sovražnik izstrelil nad 250.000 artiljerijskih strelcev raznega kalibra, nekako tri angleške in dve grški diviziji v gostih masah ter se jim je posrečilo na več točkah vdreti v naše najsprednje pozicije. Takošnji protinapad naše hlabre pehote, ki je izboru nastopala skupaj z artiljerijo, jih je povsod vrgel nazaj ter je sovražnik pustil na bojišču mnogo mrtvih in ranjenih. Vjeli smo nad 500 neranjenih angleških in grških vojakov ter vplenili veliko množino orožja in drugega vojnega materiala.

FRANCOSKO URADNO POROČILO IZ MAKEDONIJE.

17. septembra. Kljub hitro zbranim sovražnim ojačenjem in litemu odporu se je zavezniška ofenziva dne 17. septembra nadaljevala. Dosegli smo vse cilje, ki smo si jih postavili za ta dan. Napadi so se razvili na fronti kake 35 km. Sunek je dosegel na nekaterih točkah globlino 15 km. Srbske čete skupaj s francoskimi četami in grškimi oddelki so zavzele po hudem boju utrjene vasi Zovik, Staravino, višine Polihice in Bečiče ter severno od reke Gradecke istoimensko vas, katere pozicije je sovražnik branil z vso ljutostjo, ker je bil dobil ukaz, da jih drži za vsako ceno. V centru smo naše čete napredovale v sedlu, ki se razteza od Kozjaka proti severo - zapadu, ter so se ustale na višinah Kuhnad in Kumen. Bolj proti vzhodu so prekorčili Perij, zasedli gorsko skupino Topolac ter korakajo proti višini Petrap. Plen je velik. Vplenili smo nad 50 topov, med njimi 20 težkih. Število vjetnih nebreastano narašča. Na ostali fronti artiljerijsko delovanje.

Atentat na Trockega.

Stockholm, 20. septembra. Na Trockega je bil izvršen revolverski atentat ter je bil Trocki ranjen na levi rami. Trocki je samo lahko ranjen. Atentatorja, ki je socialni revolucionar levice, so aretirali.

Kijev, 20. septembra. Iz Petrograda poročajo: Tu se je ustanovil ženski bataljon maščevalk, ki ima namen, maščevati se za boljševiški teror.

Petrograd, 20. septembra. Vsled atentata na ljudskega komisarja Urickega, je bilo v Permu ustreljenih 50 meščanskih talov.

Finski kralj.

Dne 15. septembra so poročali iz Helsinkfors, da se je odpeljal docent Fr. Helna v Nemčijo, kjer bo podučeval princa Fridriha Karla v finskiem jeziku. Šest tednov bo trajal ta potek, potem bo novi finski kralj sposoben zasedati prestol.

K temu pripominja berlinski »Vorwärts«: Tako hitro lahko zamenja nemški princ in pruski general svojo nemško narodnost za tujo narodnost. Par besed od zgoraj dol vbihih mu v glavo tekem šest tednov in nemški princ se je prelevil v Finca. To je zelo zanimivo. Nam pravijo, da nismo nikdar zadosti »nemški«, v najvišjih krogih pa se izvrše narodnostne izpremembe z bliskovito hitrostjo. Za občutek v našem narodu, kakor za občutek v osrečenih narodih se nikdo ne briga.

Sploh je razvoj finskega ustavnega vprašanja zelo interesanten. Meščanska vlada Svinnhufvud je meseca decembra 1917 predložila državnemu zboru republikanski ustavni načrt. Ko je Finska 6. decembra 1917 proglasila svojo neodvisnost, je državi zbor soglasno izrekel, da je Finska republika. Švedska, Nemčija, Francoska in druge države so nato Finsko priznale tudi kot republiko. Se ni bilo rešeno definitivno vprašanje finske ustave, ko je koncem januarja 1918 prišlo do državljanske vojne. V vseh uradnih listinah se je izdajala Svinnhufvudova vlada kot vlada finske republike. Vsa dnevna povelja generala Mannerheima so izšla pod imenom vrhovnega poveljnika armade finske republike. Se aprila 1918 je komisija za ustavne zadeve soglasno proglasila republikansko državno obliko. Pri teh posvetovanjih socialni demokrati s tremi izjemami niso bili navzoči, gre torej za glasovanje meščanskih in kmečkih strank. Republikanska oblika je bila v prvem in drugem branju sprejeta. Monarhisti se takrat niso upali na površje. Meseca maja pa je prišlo do prekleta. Vlada je umaknila republikansko ustavno predlogo ter predložila monarhistično. Obenem je izjavila, da stoji in pada z monarhijo. Tudi se je razglasilo, da želi Nemčija monarhijo in da hočejo republikanci samo zmedo. Oficijalno je ostala nemška vlada še nevtralna, v Helsinkforsu pa je delovala podružnica politične sekcije nemškega generalnega štaba. Povsod so stale nemške čete in nemške vojske ladje so ležale v pristanišču Helsinkfors. Dne 14. julija se je nato finski državljan zbor s 57 glasovi proti 53 glasovom izrekel za monarhistično vladno predlogo. Da se doseže kvalificirana večina za tretje branje, je dala vlada aretirati dva socialno - demokratska člana državnega zbora ter drugih je prejel aretiranih socialnih demokratov ni izpuščala. Tudi nadomestne volitve za tri umrle socialno - demokratske člane se niso izvršile. Vlada se je opirala poleg tega tudi na nemško vlado. Dne 17. julija je vrh vsega finski zunanji minister razglasil, da smatra nemška vlada monarhistično državno obliko za najbolj primerno za Finsko in Nemčijo. Neki merodajni nemški vojaški dostojanstvenik je poklical člane državnega zbora k sebi, da jih prepriča, da zahteva Nemčija le v interesu Finske monarhijo za Finsko. »Norddeutsche allgem. Zeitung« je koncem julija že naglašala, da je dolžnost Nemčije, paziti, kako se obrne vprašanje ustave na Finskem. Kljub temu finska vlada dne 7. avgusta še ni imela poslastinske večine za vladno predlogo. 32 poslancev je bilo proti monarhiji. Treba bi bilo torej novih volitev. Monarhistična večina pa je dne 9. avgusta z 58 glasovi proti 44 glasovom sprejela predlog, da naj vlada stori potrebne priprave za volitev kralja. Neenkrat se dobile zastarele določbe

osnovnega zakona iz leta 1772, zopet veljavno, dastravno pred tem časom nikdo teh osnovnih zakonov ni več priznal. Predsednik državnega zbora je proti takemu kršenju sklepa z dne 8. avgusta tudi izrečno protestiral.

S finske strani se poroča »Vorwärts«, da je splošno mnenje glede novega kralja na Finskem to - le: Finci nemškega princa kot kralja ne morejo priznati, to pa ni nikakršno sovražstvo proti Nemčiji, marve čistoje Finci samo na stališču, da je treba apelirati na narod. Kralj, ki se ne opira na narod, nima vrednosti in tako kraljestvo ostane slabotno. Sedanjí državljan zbor ni več ljudski zastop ter ne more rešiti vprašanja finske ustave.

Sovjeti in protirevolucija.

Ruski sovjeti.

Moskva, 20. septembra. S strani ljudskih komisarjev je bilo določeno, da se v kratkem izvrši pregledovanje vseh sovjetrov v drželi ter se bodo izločili vsi nepošteni elementi. To je bilo potrebno, ker ni potoke niti en dan, da ni bilo treba zapirati ljudskih komisarjev zaradi poverljivosti državnega denarja, tatvin, goljufij in podobnega. Prihodnje mesece se bodo vršile nove volitve. Kandidirajo naj le zanesljivi ljudje.

Moskva, 20. septembra. Dan na dan se množe slučaj, da se razkrinkajo osebe, ki so bile na vodilnih mestih v boljševiških organizacijah, kot izdajalci ter je bilo mnogo takih oseb že obsodjenih. Te dni je bil ustreljen stotnik Fried, ki je imel v ljudskem komisarjatu za vojaške zadeve zaporno mesto. Prodajal je važne dokumente ententnim agentom.

Moskva, 20. septembra. Rdeča garda je stavila ljudskemu komisarju za vojaške zadeve zahteve o zvišanju plače. Mesečna plača naj se zviša od 350 na 400 rubljev. Kljub odpravi vseh redov, je bil ustanovljen red rdeče zastave, ki se bo že v kratkem podeljeval.

Protirevolucija.

Petrograd, 20. septembra. Tu krožijo vesti, da je prišel bivši mornariški minister Didjenko, ki je prestopil k protirevolucionarnem ter se polastil velikih vsot boljševiškega denarja, v bližini Arhangelska zbirati čete, ki naj se bojujejo v službi zavezničev proti boljševikom. Njegova žena ga. Kolontej, bivša voditeljica ljudskega komisarjata za javni blagor, je podpirala Didjenka pri njegovem podvzetju. Sovjetska vlada namerava oba zasledovati. Za njih aretacijo so razpisane velike denarne premije.

Petrograd, 20. septembra. Boljševiško časopisje zahteva vedno bolj glasno terorizem proti nasprotnim strankam. Časopisje pozivlja mase na boj na življenje in smrt proti nasprotnikom revolucije.

Moskva, 19. septembra. (Koresp. ur.) V Kozlovu pri Voronežu so odkrili razširjeno zaroto, ki sta jo vodila predsednik sovjeta Javorov in sovjetski vojni komisar Horuhovič. Takozvani železni zbor Rdeče armade je prestopil na stran zarotnikov. Dva polka pa sta ostala v zvesti. Zaroto upajo, da bodo vdušili.

Stockholm, 19. septembra. Iz Petrograda prihajajoč potnik slikajo terorizem v Petrogradu v temnih barvah. V mestu vlada popolna anarhija in lakota. Umori, ropi, požigi, plenitve so na dnevnem redu. Veliki deli mesta so zgoreli.

Pariz, 18. septembra. »Agence Havas« poroča, da so čeho - slovaški vojaki zavzeli mesto Perm.

Turki v Bakuju.

London, 19. septembra. (Koresp. ur.) Reuter poroča: Angleške čete so dne 14. septembra zapustile mesto Baku ter so se umaknile v Severno Perzijo.

Pro in contra Burlanovi notí.

Dunaj, 20. septembra. Iz diplomatskih krogov se poroča, da je ruski sovjet sklenil, pridružiti se avstro - ogrski notí. Ukrajinski ministri svet je v svoji ponedeljkovi seji sklenil, poslati potom nevtralnimi diplomatov Francoski, Angleški in Ameriki notí, v kateri se pridružuje Burianovi notí.

Dunaj, 20. septembra. O angleškem odgovoru na Burianovo noto se razširja v Bernu vest, da bo Anglija avstro - ogrsko ponudbo najbrže vlnjudo odklonila. Realna politika ne dovoljuje Lloyd Georgeu, da bi se spuščal v pogajanja na podlagi obljub, ki so bile dostikrat obnovljene, a nikdar izpolnjene. Najprej bi se morala Nemčija demokratizirati, uvesti bi se morala enaka volilna pravica za Prusko in utvariti bi se moralo parlamentarno ministrstvo za Nemčijo in za Prusko. Dokler so Vsenemci na krmilu, Anglija ne more verjeti, da so mirne ponudbe resne. Lloyd George ne zasleduje idealističnih ciljev kakor socialisti, marveč realne cilje, vsled česar ga ne morejo prepričati besede, marveč dejanja o resnični mirovni pripravljenosti Nemčije.

London, 20. septembra. (Koresp. ur.) Reuter poroča: Ker avstro - ogrska nota ni bila poslana sovražnim vladam skupaj, marveč vsaki posamezni vladi, je neverjetno, da bi zavezniški skupno odgovorili. Stališče raznih ententnih držav je zadosti jasno označeno v izjavah odgovornih ministrov evropskih zaveznikov in predsednika Wilsona.

Pariz, 20. septembra. Glasom brzojavke »Agence Havas« iz Londona, je izjavil delavski minister Roberts glede vprašanja Alzacije - Lorene: Mir je nemogoč, če se ti dve provinciji ne vrnejo brezpogojno Francoski. Anglija je trdno odločena podpirati pravično zahtevo Francoske ter se ne more zadovoljiti s kakim iluzoričnim dogovorom.

Amsterdam, 19. septembra. Na delavski konferenci so pacifisti stali predlog, da naj angleška vlada ugodno presodi avstro - ogrsko noto. Nasprotno so drugi socialistični voditelji zahtevali nadaljevanje vojne. Socialist Thorne je predlagal resolucijo, ki zahteva od vlade, da naj ne sklepe miru, dokler niso uničene armade centralnih držav. Še delj je šel socialistični voditelj Sexton, ki je naglašal, da je cesar Viljem z njegovimi svetovalci posebno odgovoren za svetovno vojno in za pustošenje ter nečloveške grozovitosti nemških čet. Vsi predlogi resolucije so bili izročeni komisijam.

Politične vesti.

— Ali bo šlo brez naroda za narod? Pišejo nam: Ves svet se krivi v bolečinah. Primerjamo ga lahko z bolnim telesom, o katerem zdravniki ne vedo, bi mu li pomagalo notranje zdravlilo ali vnanje mazilo. Gre za mir, ki je bolniku neobhodno potreben, ne sicer, da bi mu kar takoj prinesel zdravje, ampak da izmučenega polagoma pripravi do zopetnih moči. Da bi ne bilo tako zelo mučno, bilo bi za nas Jugoslovane le zanimivo opazovati, kako se naši državniški trudijo, prepričati ves ostali svet, da se bo brezdomno posrečilo pogostiti svetovni požar in doseči svetovni mir, ne da bi bilo treba bogve kakih posebnih izprememb. Naj ostane pri dualizmu in pri okostenelih »Kronlandsgrenzen«; bog vari, dotakniti se teh perečih vprašanj. Sicer pa nimajo nič proti uvedbi neobveznih posvetovanj, ki jih celo predlajajo in na katerih naj bi se z gotovimi pridržki morda lahko debatiralo o Wilsonovih predlogih, ki so jih — mimogrede povedano — tudi iz oficijelnih naših mest spocetka proglasili za hinavske fraze in »Schlagworte«. Samoodločba narodov — tudi najmanjših, vladanje naroda s privilegijem narodovim, ugoditev narodnih zahtev itd., vse to je sicer ves civilizirani svet — izvemši naših vse-nemcev in Madžarov — spoznal kot conditio sine qua non, če hočemo sploh priti kdaj do mirovnih pogajanj, a za vse to ponujajo naši državniški le nekaj »Kriegersersatz« kakor na pr. večjo avtonomijo in še kak prebarvan § XIX. Tako sigurno ne bo šlo! Če ne bo boljše volje in velikopoteznosti dejani, potem bo vsaka ponudba ententi stavljen čisto zaman. Mi gledamo za enkrat in vroče pričakujemo boljših časov, ki morajo z rastočim spoznavanjem priti, kajti ni naša dolžnost, da bi sedaj posegali v brezpredmetne stvari, odločitev pa mora itak priti potom neposrednega sporazuma od naroda do naroda. To naj bi bil Radić povedal Klagerju, mesto da je tri ure govoril.

— Čehov se boje. Praga, 20. septembra. Pisatelj Machar in šef drame češkega narodnega gledališča Kvapil sta se hotela podati v Ljubljano k otvoritvi Slovenskega narodnega gledališča. Iz Ljubljane sta bila namenjena v Zagreb. Praška državna policija pa jima je brez navedbe vzrokov odrekla potne liste.

Česa se učimo od Nemcev.

Praga, 20. septembra. Na nekem shodu v Hocuju je govoril poslanec Klofač o načrtih, kako nameravajo rešiti avstrijski in madžarski državniški jugoslovanski vprašanje in češki problem. Pri vseh načrtih so merodajni nemškoralni motivi. Ze sama eksistenca današnje delne upravnke komisije je protustavna. Zato ne sme nikogar prenetiti, ako postane češka taktika še vse ostrejša. Vladi in Nemcem povemo eno: Sanjarili smo o veliki pravčnosti v dobi, ki prihaja. Nemci pa nas uče, kako je treba izrabljati moč in da je mogoče vladati brez ozira na druge narode.

Poslanec Grafenauer zopet pred sodiščem.

Dne 28. t. m. se vrši pred višjim državnim sodiščem v Gradcu v zmislu znanega revizijskega zakona ponovna razprava proti poslancu Grafenauerju, ki je bil, kakor znano, leta 1915. od nekega vojnega sodišča na Koroskem obsojen po § 65 a na večletno težko ječo.

— Socijalistična konferenca v Trstu odgodena. Kakor smo poročali, bi se imela vršiti 22. t. m. v Trstu konferenca italijanskih in jugoslovanskih socialnih demokratov, na kateri naj bi se bilo razpravljalo o tržaškem vprašanju. Ta konferenca je bila sedaj odgodena na nedoločen čas.

— Slovaški prvoborilec Kubina umrl. Pred par dnevi je umrl slovaški prvoborilec Kubina, star 63 let. Vse svoje znatno imetje je žrtvoval v boju za pravice slovaškega naroda.

— Ustanovitev poljskega Narodnega sveta. Med poljskimi strankami v Galiciji se vršijo posvetovanja, da se dožene, pod katerimi pogoji bi bilo mogoče ustanoviti poljski Narodni svet. Pogajanja potekajo ugodno in upati je, da pride kmalu do koncentracije poljskih narodnih strank v skupnem Narodnem svetu.

— Wekerle pred padcem? Iz Budimpešte poročajo 20. t. m.: Ogrski ministri svet je imel včeraj važno posvetovanje o raznih notranjopolitičnih zadevah ter o jugoslovanskem vprašanju. Sprejeti so bili konkretni sklepi in ministrski predsednik Wekerle je bil podan na Dunaj v avdienco. Govori se, da ni izključeno, da vladar Wekerlovega stališča ne bo odobril in da bo ministrski predsednik demisioniral.

— Madžarska umetniška razstava v Belemgradu. Madžari bi se radi prav na široko razpasli v Srbiji. V to svrhu gibljejo prav pridno in porabijo vso priliko. Sedaj je otvoril v Belemgradu baron Rhemen, guverner Srbije, madžarsko umetniško razstavo!

— Kratka odklonitev Burlanove note s strani Francoske. Iz Zeneve poročajo 20. septembra, da je francoski zunanji minister Pichon dal izročiti švicarskemu poslaniku v Parizu kot odgovor na noto grofa Burlana uradni list »Journal Officiel« z govorom Clemenceaua. Dostavlja je, da Francoska temu govoru nima ničesar pripomniti. (?)

Nove nemške šole namerava Schulverein ustanoviti takoj po koncu vojne na Pesnici in v Svetini nad Mariborom. Držne načrte delajo gospodje od Schulvereina, pa jugoslovanska sapa jih bo odnesla.

Millionar Ornič organizira srednji stan. V nemških listih čitamo poročilo, da je ptujski Ornič sklical 7. t. m. zborovanje pripadnikov srednjega stanu v Ptuiju, na katerem je bilo sklenjeno, ustanoviti društvo za varstvo interesov srednjega stanu. To je tisti Ornič, ki je bil dovoli nesramen, da je vporabljal vojaške nameste živine na svojih posestvih v St. Janžu, na Dr. p., o čemur so slovenski listi itak poročali. Ali čuti Ornič, da se mu daje županski stolec in hoče na ta način se rešiti, kar se da, da se vzdrži? Najprej je prebivalstvo gnil, da si je nagrabil milijonček, sedaj pa hoče igrati vlogo »prijatelja ljudstva! Ornič je pač še vedno isti komendant.

Umrlije 13. t. m. graščak Vincenc Bachler v Račnem, star 77 let. — V Polickem pri Jeronimu je 12. t. m. umrl veleposesnik in župan Leopold Ledinek, star 48 let. — Na Gorici pri Petrovčah je umrl 90letni starček Matevž Steiner, znan poštenjak.

Češki Nemci kot delavske moči na Slovenskem. Nemško časopisje objavlja te dni poročilo, da se prebivalstvo iz nemškega dela Češke izseljuje vsled bede; ki tam vlada. Imamo gotovo dovolj sočutja z bednim prebivalstvom, ki ga vojne razmere silijo iz domovine. Toda pomisleke mora vznemiliti priponba nemških listov, da se lahko ti ljudje ločijo kot delavske moči in da se je treba zanje oglašati pri upravi »Stajercac«. Vsakemu mislečemu človeku je takoj jasno, da se gre tu zopet za kos germanizacije, ki se naj potom importa čeških Nemcev izvršuje. Obupna so sredstva, katerih se opirjale naše nemstvo v svrhu vzdržanja umetnega nemstva v naših krajih. Obupna — in baš vsled tega le muhe — enodnevne.

Svidenje po štirih letih — razočaranje. Pred nekimi dnevi je oženjen posestnik sin Janez Škerget iz Frana pri Smartnem na Pohorju. Ki je šel ob izbruhu vojne takoj na vojni in je že v prvih galitskih bitkah brez sledu izginil, prišel nenadoma k svojim staršem, vrnivši se iz ruskega vtišstva, odkoder se niti enkrat ni oglašil. Usoda je hotela, da je baš tisti čas prišla k njegovim staršem njegova žena, toda na veliko začudenje moža z — enoletnim otrokom na rokah. Gollufani mož se ni prav nič razburil, ampak se je okrenil stran od nezveste bolševice, ločnice in noče o njej seveda nič več vedeti.

Graščino Ernovž z veleposelstvom vred, nekdo lastno znanega olomškega nadškofa dr. Kohna, je kupil Nemec, industrialec Teodor Habenhauer iz Moravske.

Vesti iz primorskih dežel.

Seja goriškega gospodarskega deželne sveta. Dne 16. t. m. se je vršila v Gorici seja goriškega gospodarskega deželne sveta, ki se je bavil v glavnem z vprašanjem o aprovizaciji. Poudarjalo se je, da vsled posredovanja tržaškega namestnika in goriškega deželne glavarja na merodajnih mestih se more pričakovati zboljšanje aprovizacije. Razpravljalo se je nadalje o pridelkih dunajske mestne občine pri Fari. Navzoč je bil dunajski magistratni svetnik dr. Ehrenberg, ki je povedal, da je dunajska občina pripravljena pustiti del svojih pridelkov deželi, ali gospodarski svet s tem ni bil zadovoljen, marveč se obrne znova do dunajskega magistrata, da naj zviša odstotke za pridelke kolikor jih hoče pustiti deželi. Kmetije brez lastnikov, zlasti posestva italijanskih podanikov, naj da obdelati deželni kmetijski urad.

C. kr. moško učiteljske v Gorici se po triletnem presledku zopet odprli v svojem poslopiu. V S. Gregorčičevem domu v Krizni ulici tekoma meseca oktobra t. l. Natančnejši rok se objavi na tem mestu pravočasno. Začasno naj se zlaščajo dosedajni gojenci in vsi, ki žele na novo vstopiti v ta zavod, pri navzatištvu pod naslovom: C. kr. moško učiteljske v Gorici, cesta v Stražice št. 38.

Stavka v Trstu končana. Včeraj je bila stavka mestnih nameščenec v Trstu končana in se je delo zopet pričelo. Pokojanja so se vlekla na dolgo in so dala ugoden rezultat, ker so bile zahteve stavkajočih večinoma sprejete. Namestnik baron Fries — Skene je poslal vladnemu komisariju tržaškega mesta odlok, v katerem pravi: Z ozirom na posebno težavni položaj, v katerem se nahaja velik del nameščenec mesta Trsta, sem pooblastil Vaše Preblagorodje, soglasno s pristojnimi osrednjimi uradi, da uvedete celotno vrsto zboljšanj za te kategorije nameščenec v učiteljskim mestnih ljudskih in meščanskih šol vred. Vaše Preblagorodje naj v svrhu teh zboljšanj nemudoma uvede vse potrebno in mi poroča o tostvarnih ukrepih. Kolikor tudi vpoštevamo težave, s katerimi se morajo boriti mestni uslužbenci enako ostalim, na stalne prejemke navezanim javnim nameščencem zaradi vladajoče druginje, ter pripoznam tudi vno, s katero je osebe mestnih uradov in obratov ter učiteljsko doslej v zelo težavnih razmerah izpolnjevalo svojo nalogo, moram nasprotno prav zelo obžalovati, da so se ti nameščenci zadnje dni, zasledujoč samoposebi gotovo upravičene koristi, vedli tako, da je to njihovo vedenje bilo v najhujšem nasprotju z njihovimi uradnimi dolžnostmi in je moglo oškodovati važne javne koristi in blaginjo širokih prebivalških slojev mesta Trsta. — Zlasti moram najhujše obžalovati, da je bila po vedenju nameščenec mestnih zdravstvenih zavodov težko ogrožena celo strežba težko bolnih oseb v bolnišnicah. Izražati morem samo upanje, da postopanje ne odgovarja mišljenju pretežnega dela mestnih nameščenec, ki so doslej izpolnjevali vedno svoje dolžnosti, in prosim, apelirajoč obenem na dolžnostni in altruistični

ni čut nameščenec, da naj Vaše Preblagorodje deluje na to, da se s stavko prebivalstvu povzročena škoda nadomesti s povišano vno kar najprej. Pričakujem, da mestni nameščenci vsestransko razumno in radovoljno udovolje tej zahtevi, ki jo moram staviti v javnem interesu, in da bo zato nepotrebnost uporaba v veljavnih zakonitih in normativnih določbah odrejenih disciplinarnih sredstev, katere bi se drugače morala vporabiti z vsem povdrom, ker nadaljnjega oškodovanja splošne blaginje s strani mestnih nameščenec absolutno ne bom trpel več.

Stiri leta skrit v Trstu. V ulici Capitelli v Trstu je izvršila policija preiskavo na ogradbo trgovca Zuliana, kateremu je bilo ukradenih 11 riuh. Ko je policija preiskovala hišo je bila posebno nemirna neka Marija Schweitzer v četrtem nadstropju. Policija je radi tega s toliko večjo vno stikala po njenem stanovanju, ali ni našla iskanih riuh, pač pa skrit hodnik, ki vodi iz hiše št. 21. v hišo št. 23. in tam skritega 28letnega Angela Mikoliča iz Pulja, katerega vojaška oblast je 4 leta išče, ker ni bil na nobenem vojaškem prebrani. Povedal je, da je bil v tih hiši skrit vsa 4 leta. Odnemali so ga v zapor.

V Dalmaciji zapirajo pošte. Te dni so v Dalmaciji zopet zaprli nekaj poštnih uradov. Uradniki onemorejo in zbole, nadomestiti jih ne more nihče. Tako ne ostane nič drugega nego zapreti poštni urad na škodo ono malo trgovine, ki je še preostala in na povečanje afrikanjskih komunikacij.

Dnevne vesti.

Narodni Blagdan. Policija je včeraj dostavila Odbzru SHS žen za siročad dekret, da je Narodni Blagdan prepovedan. Istočasno nam je cenzura zaplenila poziv na narod, da naj se usmilili naše gladne dece. Danes pa je prišlo iz ministrstva za socialno oskrbo dovoljenje, da se zbira za našo bedno mladino sme vršiti. Ker so medtem bile razne predpriprave že prekinjene, je seveda cela akcija znatno otežkočena in se bo, ker je prvi — današnji — dan že zamujen, dala težko izvršiti v nameravanim obsegu.

Vaclav Klofač. Te dni slavi v Pragi svojo petdesetletnico eden izmed najzaslužnejših in najprihujnejših čeških politikov, poslanec Vaclav Klofač. Češki narod mu bo izkazal svojo ljubezen na posebno slovesen način. V vrsti čestilcev pa bodo stali tudi drugi slovanski narodi in posebno mi Jugoslavlani, med katerimi ima Vaclav Klofač toli prijateljev in med katerimi se čuti od nekada tako domačega. Posl. Klofač je med tistimi češkimi politiki, ki so že od nekada delovali za čim ožjo zvezo in vzajemnost med Čehi in Jugoslavlani in opravil je v tem oziru mnogo uspešnega dela. Naše kraje pozna skoraj kakor svojo domovino, z našimi političnimi krogi je imel od nekada najboljši stike, naše težnje pozna, kakor one svoječaste lastnega naroda. Davno pred vojno je bil poslanec Klofač zlasti v delegacijah vrl branitelj jugoslovanskih interesov, v dobi jugoslovanske — češke zveze spada med najodličnejše voditelje. Češki narod spoštuje v V. Klofaču velikega organizatorja narodnega gibanja med češkim proletariatom, ki je rodilo najlepše sadove ter znatno pripomoglo, da stoji danes češko socialistično delavstvo v enotnih narodnih vrstah. Poslanec Klofač, po poklicu častnik, je pravi slovanski politik: bistrega duha, krasnega značaja, demokrat in naprednjak v najplemenitejšem smislu; bil je več let zaprt in na boljšico mu je padel sin. Toda mučenštvo ga ni potrla, ni zlomilo njegovega duha, ne njegove krepke volje. Ko smo ga avgusta priščno zopet pozdravili v Ljubljani, je bil živahen, krepak, razborit, kakor nekda — Vaclav Klofač 50 let star? Ni mogoče! Toda v Pragi ne poznao le Vaclava Klofača, temveč tudi njegov krstni list, in gratulanti se zbirajo. Tu di iz jugoslovanskih dežel dobi posl. Klofač mnogo čestitk, katerim se pridružujemo iz celega srca. Naj bi bilo odličnemu možu usojeno delovati še mnogo let v svobodni svoji domovini trdno zvezani s svobodno našo Jugoslavijo!

Vojna odlikovanja. Rezervni nadporočnik Josip Bitenc 87. peš. je odlikovan z redom železne krone tretjega razreda za vojno dekoracijo in meči.

Za invalidne oficirje. Neke gošpa nam piše med drugim: Govorilo je pred časom o povišanju plač oficirjem, potem pa je vse utihnilo. Mislim tu v prvi vrsti rezervne invalidne oficirje, zaposlene v pisarnah, ki so brez civilne plače in brez premoženja, vrhu tega še begunci, ti trpijo, ali nihče se ne zmeni zanje, morda ker je število majhno in ker niso Nemci. Opravičeno se je mislilo na uboga delavca v tovarni, tako da dečki 15—16 let zaslužijo več nego taki oficirji, pa jim ni treba živeti »standesgemäss«. Ukazano pa je celo, da se mora molčati in ne »sekirati« poslancev z našimi pritožbami. Končno se priporoča, naj bi se vsaj, kakor za delavce napravili dve aprovizacijski kategoriji, da bi mogli »mami premožnosti« za nekoliko nižjo ceno položati svoji glad.

Povratek vojnih vjetnikov iz Ukrajine. Vojno ministrstvo je glede povratka vojnih vjetnikov in prebežnikov, ki se nahajajo v Ukrajini, izdalo tole odredbo: V Ukrajini se nahajajoč ali tja dospeli pripadniki vojske, ki se upirajo povratku v domovino, se ne bodo nasiloma spravili domov, ker je treba za take osebe neprestanega nadzorstva, kar v interesu vzdržanja javnega reda in javne varnosti ni želeli. Take osebe se ne bodo spravile domov, če niso izvršile kakšnega zločina pribežništva ali proti armadi države, oziroma

kakega drugega delikta. Drugače se bo postopalo proti nim osebam, ki so izvršile kakšen delikt ali kakšno dejanje, katero je bilo nam ali našim zaveznikom v škodo. Ti pridejo pred poljsko sodišče.

Vojni album c. in kr. težkega topniškega polka št. 7. prej c. in kr. trdnjaviški topniški polk št. 7. (sestavljene iz trdnjaviških topniških batalijonov št. 8. in 10.) Polk izda obširno ilustrovano spominsko knjižo. V interesu popolnosti tega spominskega dela se vabijo vsi pripadniki in prijatelji polka častniki in vojštvo ter njihove družine k sodelovanju. Zbera se vsi junaki čini in doživljaji polkovnih baterij od začetka vojne v Belgiji, Franciji, Srbiji, Rumuniji, Rusiji, Italiji in Turčiji v težkih bojih do sedaj in od sedaj naprej in se izrazijo našim potomcem v spomin in obliki te knjiže. Prosi se, da se pošlje vsakovrstnih fotografij, beležke iz dnevnikov, spise o činih in doživljajih polkovnih pripadnikov in slike padlih tovarišev. Vsa na razpolago stavljeni snovi se po vporabi vrne nepoškodovano. Vsi častniki, ki so kdaj pripadali polku, so nujno naproseni, da pošljejo kratek opis svoje vojaške službovanja, sedanjega naslova in svojo sliko s lastnoročnim podpisom. Čisti dobiček je namenjen v korist vdov in sirotinskemu skladu polka. Na vse dopise in vprašanja na naslov: c. in kr. težki topniški polk št. 7, oddelek vojni album, Dunaj I./75, se takoj odgovori.

Brezplačna mesta v c. kr. vzgojevališču za slepce na Dunaju. Kakor se nam poroča, se oddaste meseca oktobra 1918 v c. kr. vzgojevališču za slepce na Dunaju dve brezplačni mesti ustanove dvornega svetnika viteza Zhismana. Do teh mest imajo pravico slepi ubožni otroci obojega spola in brez razlike veroizpovedovanja v starosti od 7 do 12. in z dovoljenjem c. kr. nižje — avstrijskega namestništva celo do 14. leta starosti in sicer na prvo tako, ki so rojeni na Kraskem, potem taki, ki so rojeni na Korškem in naposled taki, ki so rojeni na Stajerskem. Prošnje, ki jih ob dokazanem ubožstvu ni treba kolkovati, je vložiti neposredno pri ravnatelstvu c. kr. vzgojevališča za slepce (Direktion des k. k. Blinden- und Taubstummeninstitutes 5, najkasneje do 15. oktobra 1918. Prošnje naj priložijo krstni oziroma rojstni list, domovinski list, izpričevalo o cenilnih kozah, uradno zdravniško izpričevalo, da je prošilec popolnoma ali skoraj popolnoma oslepel, izpričevalo učitelja šolske občine o sposobnosti za izobražbo in od c. kr. političnega oblastva vidirano spričevalo o ubožstvu slepca s poridilom, da sredstva domovne občine slepca otroka ne zadostajo za pokritje s približno 1000 kronami na leto določene oskrbine. Končno je priložiti prošnji tudi verz, s katerim se zavazujejo starši ali njih namestniki, da bodo gojenca ako se sprejme v zavod, tie pribeljali na svoje stroške, ter da bodo po dokončani izobrazbi ali če dobiyo zato popreje kak oblastven poziv, na lastne stroške prišli ponj, ter ga prevzeli v nadaljno preskrbo.

Poštna vest. Poštni adiunkt Miroslav Šubic je imenovan za c. kr. poštarja v Mokronogu.

Ljudskošolske vesti. Anton G. šparin je imenovan za provizorijnega učitelja v Iškavici. Vida Božič za provizorijno učiteljico v Suhorju. Marija Bolčina za provizorijno učiteljico v Podkraju. Elizabeta Zupančič je poverjeno vodstvo dvorazrednice v Dvoru. Stefanija Levec je imenovana za provizorijno učiteljico v Ihanu, suplent Ivan Vanič za provizorijnega učitelja v Krškem, provizorijni učitelj Anton Brodnik je premeščen iz Tržišča v Kostanjevico, Valentina Bučar je nameščena za suplentino istotam.

Seja »Narodne Galerije« se vrši v tork 24. septembra ob pol šestih v stanovanju g. Jakopiča, Turjaški trg št. 2. Vsi gospodje odborniki in člani umetniške komisije se prosijo, da se prve seje zanesljivo udeležijo.

Narodna galerija. V sredo, dne 18. septembra se je vršil v magistratni dvorani ustanovni občni zbor društva »Narodna galerija«. Udeležba je bila prav lepa. Zbralo se je poleg naših umetnikov, mnogo ljubiteljev umetnosti iz vseh ljubljanskih krogov in tudi nekaj zunanjih gostov. Zborovanje je vodil kot starostni predsednik ces. svetnik Franké, ki je naznanil, da je pristopilo društvu dosedaj 108 članov, med njimi že tudi nekaj ustanovnikov. Po predavanju dr. Regalija o pomenu Narodne galerije in o njeni organizaciji, je občni zbor odobril od vlade že potrjena pravila, kakor so se vršile volitve odbora. Za predsednika je bil izvoljen trgovec Ivan Zorman, ki je ob simpatičnem pritrjevanju zborovalcev obljubil, da bo posvetil vse svoje sile procvitu nove važne slovenske kulturne organizacije. V odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: ces. svetnik Ivan Franké; V. Steska, knezoškofski kancler; Ivana Kobila, akad. slikarica; I. Praprotnik, ravnatelj Jadranske banke; dr. Mantuani, muzej. ravnatelj; dr. M. Zarnik, ravnatelj magistratnih uradov; Rihard Jakopič, akad. slikar; dr. Iz. Cankar, urednik; dr. Janko Kersnik, ravnatelj Kmetijske posojilnice; vsi v Ljubljani; dr. Iv. Prijatelj, kustos c. kr. dvorne biblioteke na Dunaju; I. Krofta, ravnatelj Kreditne banke; dr. Kimovec, kanonik; profesor Fr. Kobal; Avgust Bukovec, dež. računski svetnik; dr. Regalij, odvetniški kandidat; E. Legat, ravnatelj Zdravne zveze, vsi v Ljubljani; I. Katnik, Trst; dr. Ernest Kalan, odvetnik v Celju; dr. Schreiner, šolski svetnik v Mariboru. V umetniško komisijo so bili izvoljeni: predsednik Zorman ter sledeči umetniki: Rihard Jakopič, Ferdo Vesel, M. Sternén, F. Tratnik, Iv. Vavpotič, H. Smrekar, F. Berneker in L. Dolinar. Po kratkem razgovoru, kako urediti propagando za Narodno galerijo, je predsednik zaključil ustanovni občni zbor.

Koncert. Kritiki hvalijo muzikalno dušo, fužni temperament, moški močni ton, sladkost melodije in simpatičnost nastopa pri umetnici Nives Luzzattovi. Absolutna čistost njenega tona je obudovanja vredna. Mati umetnice pa ni iz vrstna spremljevalka, temveč je tudi solistinja, prve vrste. Šola. Bolognese mojstra Massaren-tija spada k najboljšim sveta.

Seveda, če gre tako! Včeraj ob 4/5 ure popoldne je pripeljal Ranzingerjev hlapec s par konji bivšem okrajnemu glavarju v Novem mestu baronu Rechbachu na Bleiweisovo cesto 7 poln voz zabojev, v katerih je bilo — čuje in strmite — 2000 kg krompirja. Blago se je na železnici izdalo brez avise — saj je bilo namenjeno nemškemu baronu in svetniku c. kr. deželne vlade. Radi večje varnosti so ga spravili v zaboj. — Če pa prinese uboga mati, ki ima preživljati kar osem ali devet otrok v nahrbtniku par kil. s solzami izprošenega krompirja, ji ga oblast brezobzirno zapleni, magari, če vsled tega pogine od glada uboga svoiat. — Videli smo, da si je c. kr. policijski stražnik ogledal to lepo zalogo krompirja, namenjenega baronu Rechbachu in prav nič ne dvomimo, da bo pravica to pot zmagala. Tistih 400 kg pšenice moka, ki jo je baron Rechbach nemoteno pripeljal na Bleiweisovo cesto za svojih par glav, mu že — ker ni drugače — privošimo, krompirja pa ne. Za vse enaka pravica!

V potisnilo in odgovor pozivu v »Slov. Narod« z dne 20. septembra t. l. pod naslovom: Čudno postopanje aprovizacijske odbora za celokupno ljubljansko učiteljsko, odgovarjajo podpisana sledeče: Da je ljubljansko učiteljsko nasvpokojenje in vdove v svojo organizacijo sprejelo, ter nam s tem lajša bedo, za to smo mu gotovo iz srca hvaležni. Obžalujemo zelo, kar je naš zastopnik že pri zadnji aprovizaciji seji povedal, da se je našla oseba, ki napada neopravičeno v javnih listih aprovizacijski odbor in dela zrago. V imenu »Društva vpokojenih učiteljev in vdov« javno na tem mestu izpovem, da pisanje in postopanje društvenega tajnika g. Judniča kratkoma ne odobrujemo ter hočemo tozadevno stvar pri prvi seji, ki se že sklicuje, z njim pošteno obračunati. On piše na svojo pest in zlorablja naše društvo. — Krist. Engelman, t. č. predsednik. Sim. Puncuh, blaginik.

Podražena kava. Po ljubljanskih kavarnah se je dobila bela kava doslej za 70 vinarjev, od danes stane 1 K.

Karte za kadilce na Kranjskem. Karte za kadilce se te dni delijo povsod na Kranjskem. Trafikanti in kadilci naj se ravnaajo po zadaj natisnemem razglasu finančnega ravnatelstva v Ljubljani. Občinstvo se prosi, naj nastopa mirno v trafikah in naj pritožbe o dokazljivih nepravilnostih sporoča pristojnemu oddelku finančne straže.

Umrli je v Ljubljani gd. Gabrijel Gabrijč, v 22. letu svoje starosti.

Umrli je v Ljubljani ga. Marija Hojker, rojena Eritz, soproga železniškega sprevednika.

Iz Kamnika nam poročajo: Tukajšnja nemško »Vila Luisce« gospodične Fraschnikerjeve je kupil kolarski mojster g. Stare.

Lov krajevne občine Mavčiče se bo oddal v zakup na glavarstvo v Kranju 23. oktobra t. l.

Umrli je v Poljčah na Gorenjskem stotnikova vdova ga. Ana Busbach roj. Kollmann.

Iz Mokronoga. V nedeljo, dne 22. t. m. se ob priliki narodnega blagdana v korist lačnih in bolnih slovenskih otrok vrši v salonu restavracije gospoda Aleksandra Maicen v Mokronogu koncert pevskega kluba Mokronog. Proizvajale se bodo slovenske, hrvatske in češke narodne pesmi. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 1 K za osebo. Z ozirom na blag namen, se občinstvo, zlasti iz okolice najviljudneje vabi, da se istega kar v najboljšem številu udeleži.

Iz Brega pri Celju. Tukajšnja podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je imela s prireditvijo ljudske veselice dne 1. t. m. zelo lep uspeh, ki je dosegel, da so dobili: osrednje vodstvo 1000 kron, Mariborska šola 500 K, invalidi 87, pešpolka 300 K in bedna istraka deca 300 K. V soboto 21. t. m. je ta podružnica otvorila od bralnega društva svoj čas prevzeto knjižnico v gostlini g. Ivana Radej na Bregu. Pri tej priliki se je vršil prijateljski sestanek, na katerem je neuradljivo celjsko pevsko društvo skrbelo za prijetno zabavo, za kar se mu srčno zahvaljujemo. — Vse bivše člane bralnega društva pa prosimo, da vrnejo izposojene knjige podružnici, da bo knjižnica, ki je za Breg pomembna, zopet popolna.

Umrli je v Gradcu 20. t. čevljar Anton Brumen, dan poprej je umrla njegova žena Marija.

Nainoveši in najlepši Hela Moja film »Inge« bo videti jutri v nedeljo in v ponedeljek v »Kino Central« v deželnem gledališču. Opozarjamo na tozadevni inserat v današnjih številkah.

Najden 10kronski bankovec. Ekor je izgubil bankovec za 10 kron v Gosposki ulici, naj se oglaši v Mestni hranilnici pri g. Abulnerju.

Aprovizacija.

Iz soje mestnega aprovizacijskega odseka.

dne 20. septembra 1918.

Na cesarjevo iniciativo bo vlada ustanovila javne grelnice, namenjene onim družinam, ki si v zimskem času ne morejo kuriti in razsvetljavati svojih stanovanj. Načrt za javne grelnice je zamišljen v tako velikem obsegu, da v Ljubljani v celoti ni izvršljiv. Vendar se mestna aprovizacija izreče za vladno akcijo v omenjenem obsegu in votira iz aprovizacijskega fonda v ta namen 50.000 kron. — Železnice v Ljubljani so povabili na svoj sobotni javni shod tudi vodstvo mestne aprovizacije. Shoda se udeležijo mestni župan dr. Tavčar ali pa podžupan dr. Triller. — Prihodnji teden razdeli mestna aprovizacija na osebo po pol kilogram bele moka za kuhno. Moka stane 2 K 66 v za kilogram. — Kakovost kruha je zadnji čas pred vsem za to trpela, ker je morala mestna aprovizacija mešati v moko tudi neko zelo slabo zmes iz skaljene koruze. Ker je tak kruh res zelo težko užiten in lahko zdravju škodljiv, bo odredila mestna aprovizacija, da se s prihodnjim tednom ne meša več mešanice

Belgija odklanja separatni mir z Nemčijo. »Petit Parisien« poroča, da je Belgija po posvetovanju z zavezniki sklenila odkloniti nemški predlog glede separatnega miru. »Berliner Neueste Nachrichten« trdi, da Nemčija ni nikdar ponudila separatnega miru. Mirotvorna ponudba, katero je izročil grof Thörring belgijski vladi, je popolnoma privatno delo grofa, ki je svak belgijske kraljice ter je grofu Thörringu tako nemški državni kancler grof Hertling, kakor tudi državni tajnik v. Hintze izrečno izjavil, da nima pravice izdajati se za pooblaščenca Nemčije.

Politična centrala v ententnih državah. »Times« poročajo, da se bavijo diplomatični krogi v ententnih državah z vprašanjem, ali bi ne kazalo ustvariti z ozirom na mirovno ofenzivo centralnih držav tudi za diplomatične zadeve podobne enotnosti, kakor za vojaške zadeve. V to svrhu naj bi se ustanovila nekaka politična centrala. Predpogoj bi bil, da se zedinijo ententne države glede skupne mirovne politike.

Beg romunskega kraljeviča. Bukarešta, 18. septembra. Zanesljivi potniki, ki so dospeli iz Jassy, pripovedujejo, da je tam razširjena vest, da se je romunski kraljevič Karol v Odesi poročil z romunsko gospodično Zizi Lombroino. V široki javnosti v Bukarešti korak princa še ni znan, ker cenzura preprečuje vsako razširjenje teh vesti. Ničesar še ni znanega, kako sta sprejela kralj in kraljica to vest. Dejstvo, da se mudi v Odesi, se smatra kot beg iz Rumunije.

Smrtna obsodba za bodočo generacijo. »Basler National-Zeitung« piše, kakor večji del nemških časopisov v Švici, da pomenijo vojni cilji entente smrtno obsodbo za bodočo generacijo ter da vodijo počasen strup v žile bodočnosti.

Peru proti Nemčiji. Frankfurt, 20. septembra. »Times« poročajo iz Lime: Poslanska zbornica države Peru je odklonila predlog za vojno napoved Nemčiji, pritrčila pa je predlogu, da naj se pretrgajo diplomatične zveze z Nemčijo in da naj se izreče solidarnost države Peru z veliko ameriško demokracijo.

Dopis iz Celja.

(Od našega dopisnika.)

Celje, 20. septembra.

O prehranjevalnih razmerah v Celju smo že morali mnogokrat poročati čudne stvari. V zadnjih mesecih je začelo pogostiti nezadovoljstvo s temi razmerami tudi v bližnji in daljni celjski okolici. Na željo celjskega magistrata se je ustvaril že pred meseci za Celje in široko okolico takozvani enotni gospodarski okoliš, ki obsega občine Celje in okolice, Skofljovas, Petrovče, Vojnik itd. Ljudstvo iz navedenih krajev si mora po nakaznici in živila po več ur daleč hoditi v Celje. Nešteto krat se zgodi, da pridejo ljudje od Vojnika in drugih oddaljenih krajev po živila v Celje, a morajo oditi praznih rok, ker se jim enostavno reče, da »dons ni več«. Koliko je to nepotrebnih potov, koliko zamude dragega časa pri sedanjem pomankanju delavskih moči! Naravnost neodpustljivo je, da glavarstvo take razmere mirno gleda vkljub vsem pritožbam iz krogov kmetijskega prebivalstva. Verjamemo, da je marsikaka skrb odvaljena z ramen gospodov pri okrajnem glavarstvu, toda nam se zdi, da je glavarstvo pač tudi za to tu, da varuje gospodarske koristi prebivalstva, ne pa za to, da gospodje uradniki komodo živijo. Upamo, da se razmere v najkrajšem času preokrenejo na bolje v interesu prebivalstva, ker bomo v nasprotnem slučaju primorani, vzeti velik lonar v roke in lopniti — četudi nam ne bo ljubilo — po gotovih osebah.

Nova slovenska trgovina v Celju. Na ljubljanski cesti nasproti Narodnemu domu je otvoril špeditorsko trgovino g. J. Dečko, doslej trgovski sodrnik pri g. Ravnikarju, vrl narodnjak.

»Danes in jutri«
zbirajte za našo gladno dec!

iz skrajne koruze v drugo krušno moko. — Aproximacija bo izdala nove izkaznice za otroke do tretjega leta. S starimi izkaznicami za otroke se dogaja toliko goljufij, da se je kot neobhodno potrebno izkazalo izdati nove izkaznice. Aproximacija odsek se v principu izreče za ustanovitve centralne klavnice, katere vodstvo bi prevzela aprovizacija sama. Odslej zanaprej bi ne dobivali mesarji več živih goved, ampak meso, katerega jim bi oddelila centralna klavnica. Centralna klavnica bi bilo namreč edina upravičena prevzeti vso za Ljubljano namenjeno živino, jo zaklati in meso razdeliti mesarjem. Aproximacijski odsek je naročil, da naj se izdela podrobni načrt in da naj se predloži v prihodnji seji.

+ Gg. načelniki krušnih komisij se vabijo, da se zanesljivo udeležijo seje, ki se vrši v ponedeljek 23. t. m. ob 5. uri popoldne v mestni posvetovalnici.

+ Petrolej za I. odrezek A karte za V. okraj se dobi pri tvrdki Holzer, Dunajska cesta, in sicer: na št. 1 do 350 dne 23. septembra, od št. 350 do 650 dne 24. septembra in od št. 650 do konca do 25. septembra.

+ Ovseni riž za doječe in noseče matere se bode oddajal v vojni prodajalni, Gosposka ulica, po sledečem redu: Na izkaznico št. 1 do 400 dne 23. septembra, št. 400 do 800 dne 24. septembra, od št. 800 naprej dne 25. septembra. Na vsako izkaznico se dobi 1 kg ovsenega riža, ki stane 1 K 80 v.

+ Oddaja marmelade na rumene izkaznice C. Stranke z rumenim izkaznicami C prejemajo marmelado v ponedeljek dne 23. t. m., v torek dne 24. t. m. in v sredo, dne 25. t. m. pri Muhleisnu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: v ponedeljek dne 23. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 180, od 9. do 10. št. 181 do 360, od 10. do 11. št. 361 do 540, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 541 do 720, od pol 3. do pol 4. št. 721 do 800, od pol 4. do pol 5. št. 801 do 1080, od pol 5. do pol 6. št. 1081 do 1260. V torek dne 24. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1261 do 1440, od 9. do 10. št. 1441 do 1620, od 10. do 11. št. 1621 do 1800, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 1801 do 1980, od pol 3. do pol 4. št. 1981 do 2160, od pol 4. do pol 5. št. 2161 do 2340, od pol 5. do pol 6. št. 2341 do 2520. V sredo dne 25. t. m. od 8. do 9. ure dopoldne 2521 do 2700, od 9. do 10. št. 2701 do 2880, od 10. do 11. št. 2881 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 1 kg marmelade, kilogram stane 3 K.

Prosveta.

— Z dežele nam pišejo: Zanimanje za slovensko gledališče je povsodi zelo veliko in zlasti ob progri na sever od Ljubljane se oglašajo mnogi, ki bodo vzeli abonement na sedeže, ker je zveza z vlaki jako ugodna. Večerni brzojav pride v Ljubljano ravno prav, ob 11. pa odhaja poštni vlak, s katerim se bodo obiskovalci gledališča precej udobno vračali domov. Treba bo pa tu di poskrbeti, da bo mogoče rojakom iz ostalih delov naše domovine v Ljubljano v gledališče in tu bi bilo priporočati že sedaj, da gledališka uprava posveti posebno pozornost popoldanskim predstavam, ki naj se prirejata tako glede časa, kakor glede predmeta s posebnim ozirom na zunanje obiskovalce.

— Nova italijanska revija v Trstu. V Trstu prične izhajati revija »La Lega delle nazioni« (Zveza narodov) pod uredništvom sodruga dr. Pucherja. Izhajala bo dvakrat na mesec.

— »Književni Jug«. Izišao je 18. broj »Knjiž. Jug«. Na sledečim sadržajem: Ivo Andrić: Naša književnost i rat. — Mirko Korolija: Jedan prizor iz »Zidanja Skadra«. — Zdenka Marković: Moja pjesma. — Tugomir Alajupović: Tri druga. — Ivan Albrecht: Don Juan. — I. Milčetić: I. Filipović, Preradović i cenzura. — Rikard Katalinić: Proročanstvo. — Branko Mašić: Ciljevi umetnosti. — Mladen Stojanović: Bolani Dojčin. — Zora Kasnar: Njeno prvo »zašto«. — Arbitrer: Kazalište. — U pregledu pišu: Jelena Gorović o prevodu Baudelaireovog: Cveče zla. — N. Bartulović: Dve univerzalne biblioteke. — Res: Akcija za pomoć našim književnicima itd. — »Knjiž. Jug« je prva i jedina jugoslavenska književna revija, koja izlazi redovno dva puta mesečno latinicom, ćirilicom i slovenski. Cena na četvrti godine 10 K a na godinu 40 K. — Uprava »Knjiž. Jug«, Zagreb, Gundulićeva ul. 29.

— Antun Barac: Vladimir Nazor. Upravo je izišao 3. svezak biblioteke »Vidici i putovci« Antuna Baraca: Vladimir Nazor. Ova studija o Nazoru je sistematski prikaz celokupnog Nazorovog literarnog dela. Čitana je knjizi K 250, a dobiva se u svim boljim knjižarama, kao i direktno kod nakladnog zavoda »Jug« Zagreb, Ilica 7. U potonjem slučaju treba dodati otpadajući iznos za poštarinu. Abonenti biblioteke »Vidici i putovci« koja će izdati četiri niz popularno-znanstvenih dela, uživaju tu pogodnost, da dobivaju sereknju knjiga u vrednosti od 30 K za 24 kron (odnosno 15 K za 12 K). Preplate prima uprava biblioteke »Vidici i putovci« Zagreb Ilica 7. I. kat. Prospekti se šalju franco.

Razne stvari.

— Prva čevljarnica v Beljaku. Čevljarska zadruga v Beljaku je priznala Ivanu Avernikovu, hčer čevljarnja Avernika, za čevljarsko pomočnico. Ta je prva čevljarnica v Beljaku.

— Španska bolezen razsaja, kakor poročajo iz Stockholma, zlasti po tamkajšnjih volavščikah tako hudo, da so morali odpovedati jesenske manevre. Zadnje dni je obolelo 21.000 volavščikov, 78 jih je umrlo.

— Fantastična imena ameriških mest. Osnovatelji mest v Ameriki so jim dali v služajih prava fantastična imena, tako na primer: Apollo, Diana, Jupiter, Juno, Bacchus, ABC, Alfa, Omega, Urbs, Optima, Vox, Vor populi, mesto Pax pa se boče imenovati »Volno«.

— 4000 kron za šest plahit zahteva nekdo v oglašju v listu »Neues Wiener Tagblatt«, kjer ponuja svoje plahite na prodaj. Ako se za šest plahit javno zahteva taka vsota, je to najboljši dokaz, da se ljudje prav nič ne boje urada proti odesrstvu.

— Izgredi v Solnogradu. Graški listi poročajo, da je bil pri zadnjih demonstracijah v Solnogradu oplenjen in demoliiran tudi znani hotel »Evropa«, kjer zboruje avstrijsko-nemška komisija za poglobitev gospodarske zveze med centralnima državama.

— V vojni pomožni službi. »Prager Tagblatt« poroča, da ko se je te dni preselila neka vojaška bolnišnica iz Lvova v Prago, so z vojaško eskorto pripeljali nad 100 uradnikov, ki so spolno oboleli. Na Ogrskem in v Bosni jih je ogromno število in drugje po raznih bolnišnicah in porodnišnicah. Kaj bo z otroci teh nesrečnih žensk in ali se bo še nadalje metalo ženske s takimi boleznimi?

— Banski stol zahteva od Makarja kavčijo 250.000 kron. Včeraj smo priobčili razsodbo v procesu proti Makarju in soobtožencem radi vithotapljenja masti in povodali, da bo glavni obtoženelec Nikola Makar puščen na svobodo, ko sodnija določi kavčijo. Vložena je namreč ničnostna pritožba proti razsodbi. Banski stol zahteva od Makarja kavčijo 250.000 K, nakar ga pusti na svobodo.

— Trije vagoni žgališč konfiscirani. Neki zagrebški trgovec je kupil še pred maksimiranjem cen 3 vagona žgališč na Ogrskem in je dal blago prepeljati v Zagreb. Na neki ogrski postaji pa so bili trije vagoni konfiscirani, ker so med tem izšle nove navedbe glede žgališč. Trgovec je utrpel vsled tega škodo 116.000 K. Zagrebška trgovska in obrtna zbornica posreduje v tej zadevi v prilog trgovca.

— Prave zemlje in kifelce so jedli v Budimešti, ko so jo posejili nemški žurnalisti. Pri slavnosti je bilo kakih 25.000 oseb, zemlje in kifelce so prodajali po eno krono, tako da se je prodalo 50.000 komadov tega dobrega belega pečiva. Postavili so se Madžari in pokazali Nemcem, da bodo jedli bel kruh, ako bodo z njimi prijatelji, in to še v petem letu vojne, ko je Avstrija že vsa grizava vsled slabega črnega kruha.

— Italijanski vjetniki v kurilnici. Zadnji letalski napad na postajo Lienz sicer ni povzročil nikake materialne škode, ali nekaj delavcev, ki so bežali iz kurilnice, je bilo žrtve napada. Predstojnik kurilnice inženir Süske je premeštil nato v mestu nastanjene italijanske vjetnike, 200 po številu, v kurilnico, češ, da bo tako kurilnica s svojimi delavci bolj zavarovana proti značilnim napadom.

— V salonski vagon nadvojvode Friderika v Budimešti je bilo namočeno izredno mnogo prahu. Redarji na kolodvoru se je to čudno zdelo, šel je pogledat in našel veliko množino moke in masti. Konduktier ni hotel dati nikakega pojasnila. Policija je zaplenila moko in mast in išče sedaj neznanega tihotapca; najbrže je hotel kak železniški uslužbenec po tej poti spraviti nekoliko ogrskih dobrot v Avstrijo.

— Zdravilo proti španski mrzlici. V zdravniškem listu »Wiener klinische Wochenschrift« objavlja zdravnik dr. Marković, da se mu je posrečilo najti zdravilo, s katerim se španska mrzlica ozdravi v 24. urah. Bolnik mora takoj, ko mu začne rasti vročina, vzeti 0,3 do 0,6 grama kalomela in vsakih 4—5 ur nato pol grama aspirina, pomešanega z enim decigramom kofeina. To zdravilo se sme jemati samo po zdravniškem navodilu, ker so slučajni, v katerih lahko postane kalomel zelo nevaren.

— Obesjen Rus oproščen obtožbe. Leta 1915 je prišel neki ruski vojak do avstrijskih jarkov in povedal, da je Przemysl padel. Rusa so prišli in radi veleizdaje obsojili na smrt in obesili, češ, da je hotel s svojim postopanjem povečati nevarnost za državo od zunaj. Sedaj je najvišja vojaška sodnija razveljavila obsodbo, češ, da mu je kot vojaku bila dolžnost, hoteti škodovati sovražni državi, in oprostita obešene Rusa obtožbe veleizdaje.

— Konduktierjeva salomonska sodba. Neki švedski list poroča: Dve dami sta sedeli v istem vagonu. Jedna odpre okno, proti čemur druga slovesno protestira, češ, da bo dobila bolezen, ki ji prinese smrt. Prva odgovori, da je gotovo zadene kap, ako ostane še dalje okno zaprto. Pride konduktier, poslušal prerokanje, pa odloči salomonsko: najpreje bomo odprli okno, da boste mogla Vi gospa umreti, potem pa za premo okno, da Vas udari kap. Tako pridemo končno do miru.

— Pasja pečenka 3 marke in 50 fenigov. Nemški listi poročajo, da je cena pasjega mesa poskočila na 3 marke 50 fenigov. Nekdaj je stal kg pasjega mesa 40 fenigov. Dosele so naši Hektorji, Sultanji, Tirasji, Čuvalji itd. mislili, da so samo za zveste čuvaje in dobre prijatelje človeku, nikdar pa niso mislili, da se vzbudi v človeških želodcih tako poželjenje po njihovem mesu in da bo vredna pasja pečenka, to je mal košček pasjega mesa, 3 marke in 50 fenigov.

— Največji kolodvor v monarhiji so začeli graditi v Budimešti. Kolodvor bo dolg 14 km, imel bo 104 tračnice, širok bo 1600 m. Kolodvor bo služil razmrjanju vlakov in razbremenitvi proge Dunaj-Budimešta. Zaposleno je več tisoč delavcev, da se gradba dovrši do bodočega leta. Kaj tako nujen je ta kolodvor? Tako bridko se občuti povsodi, kjer ga je potreba, pomanjkanje delavstva, za kolodvor na Ogrskem, brez katerega prav lahko počakamo konca vojne, pa je na razpolago na tisoče delavcev. Ogrska ima še v petem letu vojne, kar hoče.

— Optofon. Francoski zdravnik dr. Fournier d'Alba je iznašel aparat, s katerim morejo slepci čitati knjige, časnike in tudi na stroj pisana pisma in sicer skozi ušesa. Ta novi izum, ki se imenuje »optofon«, je bil predstavljen v Kings - Kolegiju. Stroj je približno tako velik kot pisalni stroj in se vsaka beseda iz knjige ali pisma prenese z zvokom v uho s pomočjo telefona. Alfabet optofona se morejo slepci naučiti v 8 urah in vsaka stran se more čitati brez pogreška po 20 urnem vajenju. Aparat je bil že na mnogih krajih vsestransko ugodno preizkušan.

— Eksplozija v Wöllersdorfu. O eksploziji v Wöllersdorfu se še poroča, da je bilo od 450 delavcev 300 žrtve eksplozije. V objektu 143 so vftkale delavke pri mali municiji vžigalnike v stročnice, ena stročnica je eksplodirala, na mizi so ležale vreče smodnika, ki se je vnel. Ogenj se je prijel oblek delavk. Samo najsprednejše so stekle ven goreče, druge so se onesvestile in padle ter obležale mrtve. V bolnišnico so prinesli 40 ranjenih, dve sta tam umrli. Cesar je poslal na kraj nesreče svojega krilnega

adjutanta grofa Ledehowskega, ki je imenovan cesarju in cesarice izrazil zaupnikom delavcev njuno sožalje, obiskal ranjene v bolnišnici in razdelil nekaj daril.

— Tirolski kmetje proti meščanom. »Meraner Zeitung« poroča, da tirolski kmetje postopajo vedno trše z meščani pri prodaji svojih pridevkov. Neki duhovnik je v cerkvi opominalni kmete, naj bodo bolj dobrosrčni, naj pokažejo več krščanske ljubezni in naj ne navijajo cen tako nezasišano. Neki kmet se je odrezal: Gospod župnik lahko tako govori, ker nima ničesar prodati. Drugi dan so poskočile cene za jajca. Ako kdo pove kmetu, kako meščani slabo in težko žive ob prideleni jim hrani, pravijo kmetje: Meščani lahko vzdrže, ker nič ne delajo. Kmetje na Tirolskem pa niso še nikdar tako razkošno živeli, kakor sedaj. Živeža v izobilju, mlini neprestanom mletju, hlevi in skladišča polni. Tirolski kmet pleše okoli »zlatega teleta«. Pa ne samo tirolski.

— Vdova, ki si zna pomagati z insektom. V bavarski vasi Birmbachu je živela mlada vdova po gostilničarjubnem življenju. Gostov ni bilo skoro nič. Razmišljujoč svoji položaji je sklenila poslati v liste insektar nastopne vsebine: Mlada vdova, čedna, vesela, premožna gostilničarka se želi poročiti. Ne gleda se toliko na denar, kolikor na značaj. Kmalu potem, ko je izšel insektar, so prihajali v nieno gostilno razni moški, ki so pili, jedli in se po plačanem računu prepirali, da je vdova res mlada, ali prav nič čedna in vesela in izvedeli so tudi, da nima nikakega premoženja. Ali s tem si je napravila ime, spravila gostilno v večji obrat in ko so občinski starešine izvedeli, kako brihtno gostilničarko imajo v občini, so začeli hoditi k njej in kar je »boljšega« v vasi Birmbachu in v okolici, se shaja odslej pri vdovi, ki si je s prefriganim insektarom zboljšala svoje »močno stanje«.

— Nad 200.000 glav goveje živine izginilo. Državni tajnik pruskega prehranjevalnega urada Waldow priznava v neki okrožnici do zveznih vlad, da se je število goveje živine od prvega marca do 1. junija t. l. v Nemčiji znižalo za okroglo 332.000 glav. Zahteve s strani državne poslovalnice za meso so znašale 593.242 glav več, nego bi se bilo moglo oddati pri normalni obdobi 4,5 %. Ne da bi bilo dokazano, kam, je izginilo 239.017 glav goveje živine. Dognano je, da odkar se je znatno znižalo število prašičev, so klali na skrivnem teleta ter jih prodajali tihotapskim potom. Število ovac, ki so bile zaklane od 1. aprila 1917. do 1. aprila 1918., znaša nad en milijon. Ako je izginilo tekmo enega četrtletja četr milijona glav goveje živine, pomeni to na leto izgubo več nego 1 milijon. K tej izgubi štejemo nad 1 milijon ovac ne glede na števila teleta in prašiče. Sloveča nemška organizacija se je torej tudi prav temeljito pokazala, kakor pričajo gorenje številke.

— »Franc Jožef« — grenčica poživi zanesljivo, volino in hitro delovanje železnice in črevesa, čemur se ponavadi pridruži blagodejen občutek olajšanja.

Gospodarstvo.

— Na dunajski borzi se poznajo posledice ponorečene mirovne ofenzive grofa Buriana. Kurzi gredo navzdol. Razpoloženje je tako nedlo, da se ne morejo niti municijske delnice opomogli. Posebno druga nota grofa Buriana je vplivala na borzianje depnimuje, kakor se vidi iz oficioznega komunikacija. Povdarjalo se je, da ne bi smeli tako vsiljevati mirovnih ponudb, ker se vidi, da je ententa soglasno zavrnila prvo avstrijsko mirovno noto. Komentiralo se je, da bi se lahko smatrala druga nota kot izraz šibkosti in splošne utrujenosti. — Na uradnem denarnem trgu ni nikakih bistvenih izprememb. V Švici je kurz našega denarja padel ter izžubil na ta način vse to, kar je pridobil začetkom tega tedna. V privatnem prometu je padel pod oni kurz, ki se je notiral koncem pretečenega tedna.

— Podražitev carine za 150%. S 1. oktobrom stopi v veljavo naredba finančnega ministrstva, ki določa, da se sme v bodoče plačevati carina tudi v bankovcih z dodatkom 150% nominalne vrednosti tarifa, torej po kurzu 250 kron za 100 kron v zlatu.

— Izvoz svinj in masti iz Hrvatske prepovedan. Hrvatska vlada, oddelek za narodno gospodarstvo, je ustavila izdajanje dovoljenj za izvoz svinj, masti, slanin in suhomesnega blaga izven področja kraljevine Hrvatske.

— Avstrijska orožarska družba objavlja svoj računski zaključek, iz katerega izhaja, da je imela družba čistega dobička 14.409.256 K, ki zaostaja za onim preteklega leta za 9.935.932 K. Dividenda se določa na 100 K za akcijo. Vidi se, da so se dobički municijskih tovarov zmanjšali. Natboljše leto je bilo 1916; pretečeno leto je že slabše izpalo. V tekočem letu pa se pritožujejo vse tovarne, da so dobički prepričali.

— Sirov sladkor namesto rafiniranega bomo dobili oktobra t. l. Predvčerajšnjem se je vršila na Dunaju značilna seja sladkorne centrale, na kateri se je prišlo do zaključka, da se ne bode mogla podelati vsa letošnja sladkorna pesa vsled pomanjkanja premoaga in da bomo iz ravno tega vzroka dobivali od oktobra naprej sirov sladkor mesto rafiniranega. Seji je prisostvoval minister za javna dela pl. Hermann, ki je izjavil, da je dobava premoaga jako nazadovala, ter da se mu je le v velikim trudem posrečilo, dobiti za podelanje letošnje sladkorne rene le približno ono množino, ki je neobhodno potrebna tovarnam za izdelovanje sirovega sladkorja. Mešanji tovarni in rafineriji ni mogoče vpoštevati. Premog se bo oddajal le polagoma in dobro bi

bilo, da se kampanja zavleče do februarja. Med zastopniki sladkorne centrale in ministrom za javna dela je prišlo do še precej ostrega sporenja, posebno radi tega, ker je minister odklonil vsako odgovornost, ako se ne bo mogel premog vsled transportnih razmer pravčasno dostaviti. Na to so zahtevali zastopniki sladkorne industrije, da prevzame država vso sladkorno peso, ki jo ne bodo mogle tovarne podelati; minister je ta predlog odklonil. Radi tega so hoteli zastopniki sladkorne centrale odložiti svoje mandate. Tako, kakor vedno pri nas v Avstriji, pa so se tudi v tem slučaju dali pregovoriti ter obdržali svoje mandate — seveda na škodo ljudstva. Kajti vlada tim je morala dovoliti, da bodo oddajali oktobra t. l. namesto rafiniranega sirovega sladkor. Le nekaj malega rafiniranega sladkorja pride v promet.

— Nemčija se pripravlja za izdajo devetega vojnega posoila. Glasom brzojavk iz Berlina, bodo izdajali tudi sedaj zopet petodstotne zadolžnice in 4½% zakladnice, ki se bodo izžrebale in sicer po kurzu 98 mark. Pri podpisovanju vojnega posoila v dolžno knjigo z zaporo do 15. oktobra 1919. se zniža podpisovalni kurz na 9780 mark. Podpisovanje traja od 23. septembra do 22. oktobra. Podpisovalci morajo vplačati podpisane zneske od 30. septembra naprej v štirih obrokih (30% 6. oktobra, 20% 3. decembra, 25% 9. januarja 1919 in 25% 6. februarja 1919.). Tudi sedaj je mogoče zmenjati nove pet odstotne zadolžnice in zakladnice prvega, drugega, četrtega in petega vojnega posoila.

— Ameriška posojila aliranim državam so znašala, kakor poročajo iz Novega Jorka, dne 1. avgusta 6492 milijonov dolarjev, to je 32 milijard kron, po kurzu pred vojno. Od teh dolguje Anglija 3345 milijonov, Francija 1865 milijonov, Italija 760 milijonov, Rusija 325 milijonov, Belgija 15425 milijonov, Kuba 12 milijonov, Srbija 12 milijonov in Grčija 158 milijonov dolarjev. — Glasom poročil finančne agencije Japonske v Zedinjenih državah znašajo predujmi Japonske zaveznikom 1186 milijonov jenov. Od teh odpade na Anglijo 742 milijonov, na Rusijo 254 milijonov in na Francijo 155 milijonov.

Darila.

Za »Slovensko narodno gledališče v Ljubljani«: G. Ivanka Leskovic iz Ljubljane je nabrala 500 kron, ki so jih darovali: Elza Bernatović, tu, 200 K; Neimenovani 100 kron; Franc Zorman, tu, 100 K; M. Zdravič 50 K; Jela Lozar 10 K; Kunovar 20 K; Dom. Batol 10 K in Antonija Gogola 100 K; gosp. Alojzij Hotko iz Žužemberka je poslal imena in vsote naslednjih darovalcev: Anton Carli, c. kr. notar v Žužemberku, 100 K; Feliks Pehani 20 K; Alojzij Hotko 20 K; Jakob Dereani 10 K; Alojzij Vehovec 10 K; Marija Pehani 5 K; Rudolf Podboj 5 K; Vehovec Ivan 5 K, vsi darovalci iz Žužemberka; gosp. Ivan Stercin iz Komende pri Kamniku je nakazal 20 K; g. Al. Bizjak iz Trebnjega je vpsal po gđ. Anici Tomić iz Trebnjega nabrani znesek 443 kron; darovali so: gg. Milka Ruprecht 30 K, Gusti Mikličeva, Vladko Tomić in Vrbancič Anton po 20 K; občina Velika Loka 48 K; Bizjak, Ruprecht, Zupančič Josip, Hinko Sbil, Vlado Tomić, Pavlin, Vozel, Springer, Gabrovšek, Olga Serak in Rudolf Klarna po 10 K; Mici Šmit 15 K; Trebanjski fantje 8 K in še mnogo drugih darovalcev z manjšimi zneski, katerih pa za enkrat ne moremo objaviti. Vsem nabralcem in darovalcem lepa hvala!

50. zaznamek prispevkov, ki so jih do dne 31. avgusta 1918 vpsali c. kr. deželni predsedniki naslednji darovalci:

A. V prid društva »Rdeči križ«: Gosp. Josip Zidar v Ljubljani, darilo, 187 K 50 v; c. kr. okrajno glavarstvo v Logatcu, zbirka, 172 K; »Slovenski Narod«, zbirka, 50 K; občina Koprivnik, zbirka, 462 K 87 vin; tretjina doneskov iz nabiralnikov 17.255 K 19 vin.; darila okrajnih glavarstev: v Kočevju 572 kron, v Logatcu 44 K. Znesek koncem avgusta t. l. 18.743 K 56 vin. Zraven znesek prejšnjih seznamov 170.295 K 31 vin. Skupaj 189.038 K 87 vin.

B. V prid vojnookrbniškega zaklada: Gosp. Josip Zidar v Ljubljani, darilo, 93 K 75 vin.; 1 odstotek popusta plač uradnikov pri c. kr. deželni vladi 144 K 90 vin., pri okraj. glavarstvih: v Kranju 24 K 83 vin., v Kamniku 17 K 66 vin., v Postojni 40 K 44 vin., v Litiji 33 K 55 vin.; gosp. Josip Zidar v Ljubljani, darilo, 18 K 75 vin.; 1 odstotek popusta plač: c. kr. deželna vlada v Ljubljani 148 K 23 vin., pri okrajnih glavarstvih: v Postojni 46 K 45 vin., v Kamniku 18 K 16 vin., v Kočevju 46 K 96 vin., v Kranju 26 K in v Litiji 28 K 25 vin.; tretjina doneska iz nabiralnikov 19.602 K 96 v; 1 odstotek popusta plač uradnikov pri okraj. glavarstvih: v Kamniku 18 K 84 vin., v Postojni 46 K 18 vin., v Kranju 26 K, v Kočevju 25 K 38 vin., v Litiji 26 K 96 vin., pri deželni vladi v Ljubljani 146 K 90 vin. Znesek 20.581 K 16 vin. Zraven znesek prejšnjih seznamov 142.546 K 33 vin. Skupaj 163.127 K 49 vin.

C. Doneski iz nabiralnikov: pri davčnih uradih: v Litiji 132 K 72 vin., na Vrhniki 473 K 37 vin., v Ilirski Bistrici 2243 K, v Postojni 3563 K 46 vin., v Ljubljani 206 kron 22 vin., v Cerknici 311 K 47 vin., v Ribnici 145 K 81 vin., v Ložu 229 K 90 vin., v Žužemberku 236 K 07 vin., v Logatcu 115 kron, v Kranju 122 K 70 vin., v Idriji 22 K 80 vin., v Trzinu 150 K, v Ljubljani 296 K 74 vin., v Idriji 17 K, v Litiji 116 K 02 vin., v Ilirski Bistrici 2088 K, v Krškem 20 K, na Vrhniki 591 K 80 vin., v Postojni 1000 K in 885 K 20 vin., v Ljubljani 279 K 16 vin., v Rudolfovem 55 K 66 vin., v Kamniku 485 kron 10 vin., v Velikih Laščah 2000 K, v Ribnici 178 K 73 vin., v Cerknici 349 K 10 vin., v Idriji 29 K 09 vin. in 41 K, v Trzinu 150 K, v Vipavi 2146 K, v Kamniku 400 K 20 vin., v Litiji 150 K 08 vin., v Idriji 45 K 20 vin., v Logatcu 112 K, v Ljubljani 229 K 13 vin., v Črnomlju 22 K 54 vin., v Idriji 64 K 97 vin., na Vrhniki 426 K 13 v, v Idriji 129 K 55 vin., v Ilirski Bistrici 2453 kron, v Skofji Loki 142 K, v Idriji 10 K, v Ljubljani z okolico 264 K 19 vin., v Cerknici 347 K 54 vin., v Ložu 226 K 34 vin., v Kranju 140 K 80 vin., v Idriji 60 K 15 v, v Višnji gori 121 K 60 vin., v Idriji 33 K 78 vin., v Trzinu 100 K, v Idriji 64 K, v Ljubljani z okolico 255 K 66 vin. Znesek 24.479 K 98 vin. Zraven znesek prejšnjih seznamov 61.960 K 95 vin. Skupaj 86.440 kron 93 vin.

D. Zenski kronski zaklad: Okrajno glavarstvo v Litiji, darilo občine Muljava, 55 K 05 vin.

E. V prid deželni komisiji za preskrobo vračajočih se bojevnikov, za oslepele vojake: Okrajno glavarstvo v Postojni; darilo okrajnega sodišča v Vipavi, 100 K, darilo gospoda Franca Jagodnika v Trnovem, 50 K; okrajno glavarstvo v Logatcu, zbirka, 20 K; okrajno sodišče v Rudolfovem, kazenski zneski za slepe kranjske vojake, 20 K; okrajno glavarstvo v Postojni, darilo gospoda Franca Krainerja za slepe kranjske vojake 100 K; okrajno glavarstvo v Litiji, zbirka, 305 K 80 v; Anton Grundner, glavni davčni prejemnik v pok., legat svoje sestre, 100 K; okrajno sodišče v Rudolfovem, kazenski zneski, 20 K. Skupaj 715 K 80 vin.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Izjava.

Izjavljam, da so neresnične vse one govornice, ki se raznašajo pri nas, češ, da sem jaz hrvatske vole, katerih sem kupil 20, prodal v Beljak. Res pa je, da sem dal zaklati vse na občinski klavnici za jesenske občane. Kdor dokáže, da se le eden teh volov ni zaklal na občinski klavnici na Jesenicah, ali pa da bi jaz le en kilogram tega mesa prodal kateremukoli v Beljak, dobi 10.000 kron nagrade. Ako pa ne dokaže, je pa dotičnik obrekovalac in lažnik. Zadnjih sedem govedi sem dal aprovizacij, jeseniški in so jih dobili tovarniški in železniški delavci po 20 dkg na osebo in so bili jako zadovoljni. Zakaj, težko je delati v naši občini za blagor ljudstva v današnjih časih. Čim bolj delam, tem bolj me preganjajo, a seveda le tisti, ki naše občine ne poznajo in sami za blagor ljudstva ne delajo. Res je, da pri tej živini sploh nisem imel drugega, kakor veliko stroškov, dela in še — izgubo. V vojnem času sem dobil veliko vagonov živil za naše občane ter so bili zadovoljni. Pri tem pa je občina tudi dobila veliko tisočev, jaz pa je delo in trud. Navajen sem že, da me preganjajo po nedolžnem, toda kljub temu sem si še ohranil zaupanje pri ljudstvu, oni pa ne, zakaj pregovor pravi: »Danes meni, jutri tebi!« Res je tako, kakor je govoril gospod dekan Skubic iz Ribnice našemu pokojnemu gospodu župniku Ivanu Prijatelju ob grobu, da je naša fara »gora Kalvarija«, naša občina pa je še hušja. Seveda tisti pa to najbolje ve, kdor deluje v njej. Jaz n. pr. sem že deset let v tej kritični občini župan. Težka je ta občina in kritična, za preganjati druge jih je veliko, za koristno delo pa ne toliko.

Jesenice, dne 19. septembra 1918. Župan: Čebuli.

Slovenski jezikovni tečaj v Mariboru. S 1. oktobrom t. l. se prične na Legatovem privatnem učilišču v Mariboru novi tečaj za slovenski jezik in sicer tečaj za začetnike ter tečaj za nadaljevalce. Vsak tečaj traja šest mesecev ob štirih urah na teden. Honorar mesečno 12 kron. Poučuje se na praktičen in lahko razumljiv način in sicer ob večernih urah. Pojasnila in vpisovanja vsak dan v Legatovem privatnem učilišču v Mariboru, Viktringhofgasse 17, I. nadstropje.

MATTONI-JEVA
GISSHÜBLSKA
KISLA VODA

Potrtim srce nam nanznamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, ozir. mati, sestra in svakinja, gospa

MARIJA HOJKE roj. FRITZ

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je naša nadvse ljubljena hčerka, oziroma sestra, gospica

Gabriela Gabrič

včeraj popoldan ob 3/4 6. uro, po kratki mučni bolezni v najlepši dobi življenja v 22. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 22. t. m. ob 2. uri popoldan iz hiše žalosti na Dunajski cesti št. 50, na pokopališče na Vič.

Ljubljana, dne 21. septembra 1918.

Rozalija Gabrič, mamica. — Rafael, brat. — Mihaela, sestra. — Franjo Zaman, zaročenec.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Brez posebnega obvestila.

Potrži globoke žalosti naznanjamo prebridko vest, da je naša srčno ljubljena mati, sestra, teta in svakinja, gospa

Ana Busbach roj. Kollmann

stotnikova vdova

v četrtek dne 19. t. m. po dolgi bolezni mirno premnila v Poljčah na Gorenjskem.

Truplo se prepelje v Ljubljano in se vrši pogreb v soboto dne 21. septembra 1918 ob 1/2 5. uri popoldne izpred glavnega kolodvora v rodbinski mavzolej na pokopališču pri Sv. Križu.

Sv. maše za dušnice se bodo darovale v župni cerkvi v Begunjah in v stolni cerkvi v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 20. septembra 1918.

Žalujoči ostali.

Pomočnice in učenke

sprejme takoj krojačica Roza Medved, Ljubljana, Mestni trg 24, III. nad.

STROJNIK

želi premeniti mesto. — Kdo, pove upravnistvo „Sloven. Naroda“. — 4878

Proda se

5000 litr. dobrega sadnega mošta. Kje, pove uprav. „Slov. Nar.“ — 5008

Zanesljiva, pridna postrežnica

ki zna tudi nemško, se sprejme za popoldneve in večere. Kje, pove upr. „Slovenskega Naroda“. — 4984

Korespondenca

Mladi Gorenjki želi ta korespondirati z inteligentnimi gospodoma pod naslovom: „Gorenjki“ pošto ležeče Bled, Gorenjsko. — 5037

Sprejme se dijak

iz nižjih razredov srednjih šol na hrano in stanovanje, proti plačilu deloma v naturijah. — Kje, pove upr. „Slovenskega Naroda“. — 4976

Zajci:

black and tan 1 par. francoski mrkci 2 para, se prodajo. — Sv. Petra nasip 59/I. levo. — 5063

Šolskih TABLIC

ima večjo množino napredaj: Milan Kravanja, Begunje pri Raketu. 5060

hišo ali posestvo

na Dolenskem, obsegajoče 30 orolov nji v travnikov ter 33 orolov zaraščenega gozda. Je naprodaj. — Ponudbe naj se blagovolijo nasloviti na upravnistvo „Sloven. Naroda“. — 4992

Večje posestvo

na Dolenskem, obsegajoče 30 orolov nji v travnikov ter 33 orolov zaraščenega gozda. Je naprodaj. — Ponudbe naj se blagovolijo nasloviti na upravnistvo „Sloven. Naroda“. — 4992

VAROVALCE

PODPLATOV

za vsako obutev priprave nudi samo preprodajcem 3470

Sohlenshonervetrieb L. Braunstein, Dunaj I. Grisehengasse 7., Abteil. 8.

3470

3470

Nov cello

se prod. — Mestni trg 7/III. — Vpraša se od 12.—2. popoldne. 4954

Za živila se zamenja

dobro ohranjeno moško kolo in 2 italijanski še starimi gumiji. Poizve se v gostilni pri Sv. Križu št. 56, Tomačovo pri Ljubljani.

PISALNI STROJ

z nevidno pisavo se prod. — Gradišče 15/I. levo. — Na vpogled od 12. do 2. ure popoldne. 5040

Proda se v Logatcu

nova hiša z vrtom Poizve se pri A. Čuk, Brod 13, p. Dol. Logatec. — 4997

Kupim železen štedilnik,

malo rabljen. Poizve se na Karlovaški cesti št. 26, pritličje, Terezija Basesnik. — 4982

2 učenki iščeta

stanovanje s hrano ter prispevata deloma z živili. Ponudbe poštni predal 126, Ljubljana. 5034

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju Iv. Bonač v Ljubljani.

Iščem skladišče

Ponudbe pod: „skladišče 5057“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Sprejme se takoj izurjena

hišna proti visoki plači deloma tudi obleki. Kje, pove uprav. „Slov. Nar.“ — 5020

Stalne delavce,

zdrave, sprejme Balkan. Plača po dogovoru. 5056

Dobre

krojaške pomočnike sprejme Jos. Rožina, Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3. — 4861

Prazne vreče

vsake vrste in suha goba kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenj.

Lovski psi!

Želim kupiti 2 ali tri dobre lovske pse brakirane istrijske pasme ali enega psa in eno psico. — Psi morajo biti dobri za gonjo lisic in zajcev. — Ponudbe s ceno na naslov Janez Kogol, Samobor, Hrvaško. — 5054

Ženitna ponudba.

27 let star vojak želi znanja s posestnico majhne hiše. — Abstinente prednost! Ponudbe s sliko pod „Prijetna bodočnost 5049“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

KOPELJ

hotela „Slon“ je od 21. septembra zopet otvorjena. S spoštovanjem 5043 Hedžet & Koritnik, Ljubljana.

1 prašič

6 mesecev star in 3 mladiči se oddajo za živila. Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“ — 5041

Javna dražba

porcelana (krožnikov, skodelic itd.) steklenine, vrčev, svetilk, škafov, žlic, male petrolejske peči in drugih kuhinjskih potrebščin v Mahrovci hiši, Cesarja Jožefa trg št. 10, kjer se že vrši prodaja in sicer takoj po završenju slednje.

ŽENITNA PONUDBA.

Mlad, inteligenten trgovski sodnik, vojaščin prost, (ne invalid) z več ti- soč kronami dote, ali z dobrim posestvom se želi seznaniti z gospodično ali mlado vdovo, ki bi imela trgovsko ali kakšno drugo dobro obrt. — Resne ponudbe takoj pod: „zelo hujšanje 4936“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Posodi se takoj

na posestvo na I. mesto 3000 K, obresti majhne. — Kupi se pa že rabljen ročni vozček. — Naslov: G. A. Kolenec, Ljubljana, pošto ležeče. 4999

Engrosna in eksportna trgovina

prevzema dobavna naročila za živila ter vseh vrst les in drugo blago ob točni dobavi proti akreditivu v Landerbanki v Gradcu. — Fran Walch, Ragutz pri Gradcu št. 103. — 5005

Notarskega kandidata

(tudi novince) sprejme notar 5052 Hudovernik, v Ljubljani.

Kupi se hiša

iz 6 in tudi več sob, ter z drugimi pritlikinami, zraven vrt in še nekaj zemlje. Najraje na Dolenskem blizu železnice ali v bližini Ljubljane. Cena 40.000—60.000 K. Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. — 5036

Prodajem navađenega, 2 leti starega

braka rdečkaste barve, porabnega za gonjo vsakovrstne divjadi, največjemu rodu. Ponudbe pod „lovce 5017“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

2 hiši

ob Tržaški cesti na Olincih, pripravi za vsako obrt ali trgovino, sta samo zaradi odsotnosti gospodarja skupaj ali posamezno na prodaj. Vprašanja naj se naslovijo: Ljubljana poštni predal 161. — 5030

Majhen gradic

v lepi legi z vsaj nekaj orali sveta in z ugodno železniško zvezo se kupi. Ponudbe naj se naslovijo: Ljubljana poštni predal 161. — 5031

Kupijo se:

slovenske in nemške antikvarne knjige, tudi cele zbirke. Pismene ali ustne ponudbe sprejme A. Stracelj, Sv. Petra cesta št. 17, v Ljubljani. — 4949

Pozor!

Kupi se hiša z vrtom in podzemljsko kletjo, najraje v Spodnji Šiški. Pismene ali ustne ponudbe sprejme J. Rahne, Poljska ulica št. 268, Spodnja Šiška. — 4972

Prodajo se

tri moške obleke in dva suknjiča. Pismene ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod: „dva suknjiča 5038“.

Kupi se takoj

hiša z gostilno ali kavarno oziroma se vzame le obrt v najem, najraje v Ljubljani. Naslov se izve v uprav. „Slov. Nar.“ — 4978

300 kron nagrade

dobi, kdor mi za takoj ali za začetek oktobra preskrbi v mestu Ljubljani, lepo, prazno stanovanje z najmanj 3 sobami, kuhinjo in pritlikinami. — Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ — 4991

BOJITE SE PROTI MUHAM,

kajti te raznašajo na svojih nogah milijone zanoskov bolezni in edino sredstvo proti muham je „HERBA“ mrčesni prašek z brizgalnico, ima presenetljiv uspeh pri pokončevanju muh, škurkov itd. Muhe, ki pridejo v stik s „Herba“ praškom poginejo takoj. 1 zavoječek stane 60 vin. Po pošti se pošilja najmanj 10 zavoječkov. — Razpošiljalnica: Josip Berdajs, Ljubljana 7, Celovška cesta 83/3. — 1015

Zahtevajte gratis in franko cenovnik o božičnih, novoletnih in dunajskih umetniških dopisnicah in pisemskih mapah po cenah na debelo za preprodajalce. Kot poizkusni odbori dobavljamo

200 božičnih, novoletnih, ljubavnih in umetniških kart barbotisku z navadnim ali zlatim bleškom za K 25 — Razpošiljanje po povzetju. Tvorica luksuznega papirja: Adler, Zeisel & Co., Dunaj, II., Praterstr. 66, Abt. 9. 5000

STANOVANJE

obstoječe iz 1 sobe in kuhinje, event. nemebljena soba, se išče za takoj ali pozneje. — Ponudbe pod „Mira stranka 5024“ na upr. „Slov. Nar.“

Prav lepa

ženska peljarina, bela obleka za 10 letno deklico in nekaj slik se prod. E. M. Dolenski cesta 18/II. 4994

Kupim napoli krit

enovprežni lahak voz, dvosedežen s sedežem za silo. — Ponudbe ako mogoče s sliko in ceno pošljite v Ljubljano, poštni pred. 1271

F. Potočnik, Ljubljana, Šelenburgova

se priporoča za jesensko sezono za izdelovanje oblek za gospode in dame, n. pr. jesenskih površnikov in damskih plaščev po meri. Posebna delavnica za moderniziranje in obračanje kostimov, oblek, površnikov in zimskih sukenj za gospode. — Novi modeli vedno na razpolago. — Zmerne cene, solidno delo! — Sprejema se tudi naročila z dežele. — 4447

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano „SEKAB-FORM“ mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 3—, veliki K 5—, porcija za rodbino K 12—. — Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko. — Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarna „pri zlatem jelenju“, Ljubljana, Marjina trg. — 880

POZOR NA VARSVENO ZNAMKO „SEKAB-FORM“

3734

SIGORIN

zatre čudovito naglo vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 16 K, brizgalnica 2 K. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Glavna zaloge za Avstro-Ogrsko: Lekarna „pri upanju“ Apotheke »zur Hoffnung«, Pécs 45, Ogrsko. Glavna prodaja v Ljubljani: drogeriji Ant. Kano in E. Cvankova ter lekarni Gabriel Piccolli, na Dunajski cesti in Mr. E. Sušnik, Marjina trg.

Poslovodja za hotelski urad

Združenje več velikih hotelov v večjem mestu Hrvatske išče za svoj urad poslovodjo, ki zna priskrbovati vsake vrste osobe za hotele, kavarne in restavracije. Ta poslovodja mora biti inteligen- ten strokovnjak, ter bi moral voditi skupno skladišče blaga, opravljati tujski promet ter se v obče brigati za strokovnjaški razvitek in napredek stališča hotelov. Zeli se poleg hrvatskega (slovenskega) in nemškega tudi madžarski jezik. — Ponudbe s točnimi referen- cami ter zahtevo plače naj se pošljejo upravnistvu „Slovenskega Naroda“ pod „poslovodja 5050“.

Stuchly

MODNI SALON V LJUBLJANI, židovska ulica št. 3 in Dvorski trg 1

Maschke

priporoča prve vrste VELOURSKE KLOBUKE, najfinije blago zadnje novosti iz tvornic v Novem Jičinu, ter svilene in zametaste klobuke in čepice. Popravila se sprejemajo in vestno izvršujejo. — Žalni klobuki vedno v zalogi.

KNJIGE

za vse ljudske in srednje šole ter šolske potrebščine priporoča Narodna knjigarna, Ljubljana, Prešernova ulica 7.

KINO CENTRAL

v deželnem gledališču V nedeljo 22. septembra ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. — V ponedeljek 23. septem- bra ob pol 6., 7. in 9. zvečer.

Najnovejši Hela Moja film!

Prekrasni igrokaz v štirih dejanjih. V glavni vlogi ljubljenska občinstva

HELMOJA

Poleg tega še drugi sijajni filmi. Ni za mladino. — 5045

Kupi se hiša

z nekoliko vrstom v večjem industrijskem kraju, najraje v Trbovljah. Ceno je v ponudbi navesti. — Posredovalci po dogovoru. — Stranka, ako ni velika, ostane po prodaji lahko v hiši. Ponudbe na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod: „hiša 1888/4935“.

Gospodična

slovenske narodnosti, ki bi poučevala 10 letno dekle nemškega jezika in knjižarja, in ki bi tudi pomagala nekako pri gospodinjstvu, naj pošlje ponudbo s sliko in zahtevno plačo na naslov: S. Maljković, trgovca, Novska, Slavonija. 5016

Kremo za britje,

najfinejše vrste, kakor: Fecher, Elida, Mella L. dr., dobava trdka — 5007

A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška c. 21.

Sebe in druge oškodujete

ako pospešujete prekupevalstvo. Ako torej lahko pogrešate kako blaginjo »Nationale«, prodajte jo samo tvornici sami. National Register-Kassen 6. m. b. H. Dunaj VI., Mariabühlerstrasse 57-59. 5002

SUHE GOBE

nemešane, jedine, same jurčke, istočen mod, vosak, brinjevo olje, razne domače žganja, kumno itd. kupi vsako množino po najvišjih cenah

M. Rant, Kranj. Prodaja: vino, žganje L. t. d.

Velika najeminska hiša

v Gorici, prve vrste trgovinsko in reprezentacijsko mesto, Veliki trg 20 (Piazza grande 20) se prodaja. Samo direktni kupci naj se obrabčajo na lastnika v Mariboru na Stajerskem, Gosposka ulica 18. 4846

Svetovnoznano Preblavsko SLATINO

oddaja posamezne zaboje in tudi večje množine v poljubnih steklenicah: 4793 Frane Sitar, zaloga piva 688a, Ljubljana 7. — V mestu se dostavlja brezplačno na dom, prazne steklenice in zaboje se po dnevni ceni jemljó nazaj.

Ponudba semen.

Korenje belo, orjaško, dolgo K 100.— rumeno „ „ K 910.— rdeče „ „ K 350.— Karote nanteške, poldig., tope, rdeče „ „ K 400.— Cebula svitavska, rum., orj. K 60.— Koleraba Goljat, bela ali mod. K 650.— Zelje brunšvsko, orj. glave K 460.— Ohrovt dunaj, virčin, zgodnji K 550.— Kumare, dolge ali znojemske K 100.— Spinača Gaudri ali Eskimo K 13.— Redkve, sladki janež (Fenhe), kumena, karfiola, majaron, peteršilj, repa, strnišča repa, ogrščica itd., vse najceneje za 1 kg. Zavojnina se zaračuna. — Leopold Richter, Hermanov Mestec, Češko. 5001

Prvovrstne karbid. SVETILKE

za sobe, elektr. žepne svetilke in vedno 5051

sveže baterije ter vžigalnike

v veliki izbiri priporočila trdka: Ignacij Vok — posebna trgovina s šiv. stroji in kolesi Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

KARBIDNE SVETILKE

najlepša luč, komad K 19.—, 20.—, 26.—, 27.— in K 30.— razpošilja Ant. Lečnik, Borovlje, Koroško.

Polhove, krtove, hrčkove kože

kupuje po najvišjih cenah

D. Köllner, trgovina s kožami in krznom, Lipsko (Leipzig), Brühl 47. Dopolnjenje prosim po pošti v 5 kg zavitkih in se takoj po prejemu dopišje znesek. 4663

Zajamčen uspeh.

Tisoče zahvalnih pism na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

3345

dr. A. Rixa kreme za prsi garantirano neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnari, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 5.—, velika pušica, zadostna za uspeh K 10.—. Poština posebej. — Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix preparati, Dunaj IX., Lankergasse 6/E. Zaloga v Ljubljani: drog. Kanc in „Adrija“. Zaloga v Mariboru: lekar. Schutzengel, Mar. pom. in part. Hofman. V Trstu: Prof. Andreuzzi, Corso 3.

100.000 i

hvaležnih odjemalcev potrjujejo, da uničevalec korenin RIA-BALZAM v 3 dnevih brez bolečin odstrani kurja očesa, bradavice, roženo kožo. Uspeh jamčen. Cena 3 K 3 lončiki 7 K, 6 lončkov 11 K. ZOBOL odstrani „TIDEE“ pri najbolj trdovratnem zobobolu, ko so odpovedala vsa sredstva in pri otihi zoboh. Ob neuspehu denar nazaj. Cena 3 K, 3 pušice 7 K, 6 pušic 11 K. Nič več zobnega kamena ali slabega duha iz ust. Sveznobe zob Vam napravi zobni fluid „XIRIS“. Takojšen učinek. — Cena 3 K, 3 steklenice 7 K.

Podgane, miši se popolnoma iztrebijo s podgano smrtno. Če ni uspeha, denar nazaj. Na stotine zahvalnih pism. Cena 4 K, 3 skatljice 9 K. — Stenice, uši, holhe, ščurke uniči radikalno z zalogo vred „THIRIA“. Takojšen učinek. — Cena 3 K, 3 steklenice 7 K. — 3069

Cena 3 K, 3 kartoni 7 K, KEMENY, Košice (Kassa) Postfach 12/C/31 (Ogrsko).

Umetno gnojenje največji dobiček!

Nujno je, da naročite takoj 14% kajnit za jesensko gnojenje. Dobava umetnih gnojil je zelo težavna. Jamstvo za kvaliteto! Kulantna postrežba!

4518

Vinko Vabič, veletržec, Zalec, Južnoštajersko.

RAZPIS.

Deželni odbor kranjski razpisuje 12 službenih mest za provizorne strežnike moškega spola v deželni blazni na študenon. — S to službo je spojena pravica do prostega stanovanja (brez družine), hrane, službene obleke in nagrade mesečno 60 K v prvem letu, 80 K v drugem letu. Deželni odbor bo predlagal deželnemu zboru, da se smejo strežniki po dveletnem zadovoljivem poskusnem službovanju in po prestatnem strežniškem izpitu stalno namestiti s pravico do časovnega napredovanja in starostne preskrbe. Začetna plača po definitivnem imenovanju znaša 1200 K; od 6. leta naprej imajo definitivni strežniki pravico do 8 v pokojniav vstevnih triletnic po 150 K, tako, da bi znašala polna pokojnina po 30 letih definitivnega službovanja letno 2400 K; naradni užiti ostanejo kakor v prvih letih nespremenjeni. Za časa provizornega službovanja v prvih dveh letih velja za obojestransko odpoved 14-dnevni rok. V smislu službenih določil za provizorne strežnike prosilci ne smejo biti stari manj kot 25 in ne več kot 35 let. Prošnje, katerim je priložiti dokazilo telesne sposobnosti, rojstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo ter spričevalo o npravnosti kakor tudi izkaz o dosedanjem službovanju, je vlagati osebno pri vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 10. oktobra 1918. — Tam se dobivajo tudi podrobnejša pojasnila. — 4970

Otvoritev gostilne.

Sl. občinstvu in p. n. starim gostom vljudo naznaja, da otvoriva dne 22. septembra t. l. zopet stare gostilne tik kemične tovarne na Selu, kjer bova proti zmernim cenam p. n. gostom postregla s pristno vinski kapljico ter gorkimi in mrlimi jedili. Sl. občinstvu in p. n. gostom se priporočava v obilen obisk in beleživa z velespoštovanjem 5048

Fran in Anica Kavčič, tik kemične tovarne na Selu pri Ljubljani.

Dne 25. septembra 1918 ob 9. uri dopoldne se bodo prodale pri razpošiljalci konj v Ljubljani poleg 14 izrebot tudi 28 okrepčila potrebnih konj. Ti konji se bodo oddajali v prvi vrsti na dotične posetnike, ki imajo pravico na nadomestilne konje, v drugi vrsti pa le na poljedelce in gozdarje, ki pa morajo imeti bilo, od glavarstva izstavljeno legitimacijo. 5033

Kolesarii, pozor!!

Kdor se hoče dobro in trajno voziti, naj si nabavi prve avstr. patentirane obroče za kolesa. Prekašajo dosedaj vse nove iznajdbe, popravila so izključena ter si vsakdo pri tem prihrani mnogo denarja in časa. Dobijo se obroči na Marjeto Terezijo cesti št. 6. — Kolesa se imajo pripeljati seboj. — Generalno zastopstvo za Kranjsko: 4534

Ernest Aljančič, Ljubljana.

Živo apno in apno za ima gnojenje, zidno in strešno opeko napredaj bukovo ogije trdka

Valentin Urbančič, trgovina z industrijskimi potrebščinami in proizvodi na debelo. Oddajajo se samo celi vagoni. Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 1. 5044

St. B II 322/340 ex 1918.

RAZGLAS

o vpeljavi kart za kadilce na Kranjskem.

Z veljavnostjo iz 5. avgusta 1918 se sestav kart za kadilce, ki so funkcionirali v založnem okraju v Ljubljani, s tem uvrsta za vse ostale založne okraje Kranjske pod naslednjimi pogoji:

1. Trafikanti imajo, počeni z nedeljo, 22. septembra 1918 nemudoma priti k pristojnemu oddelku (ekspozituri) finančne straže po sezname odjemalcev, napravljene karte za kadilce ter informacije pole o pridodelitvah izvršenih proti žetji kadilcev. 2. Kadilci imajo v dobi od 24. septembra do 7. oktobra 1918, ob delavnikih med 8. uro zjutraj in 6. uro zvečer, ob nedeljah pa med 8. in 11. uro dopoldne, priti po svoje karte za kadilce v ono trafiko, za katero so se bili prijavili. Ako ne bi bili vpisani v seznamu te trafike, jim bo trafikant na podlagi informacije pole pojasnil, kam so pridodeljeni. Ako kadilec tudi tam ni naveden, naj se zgleda pri pristojnem oddelku (ekspozituri) finančne straže.

Karte se bodo oddajale proti pokazu listine, dokazujejo identičnost osebe, ter stanovanjskega potrdila občinskega urada. Karte, ki se do 7. oktobra t. l. ne bodo pobrale, imajo kadilci naslednji dan vrniti pristojnemu oddelku (ekspozituri) finančne straže, kjer jih kadilci lahko naknadno dobijo.

Kadilci se svarijo, naj ne dvignejo kart, ki bi si jih bili zvečeno pridobili z večkratno prijavo ali neresničnimi podatki, ker bi se sicer črtali v seznamih odjemalcev ter tudi v bodoče izključili od vzprejema za stalne odjemalce in še kaznovali od politične oblasti z denarnimi in zapornimi kaznimi.

V skupinah dobavljajoči kadilci, od katerih se posebej imenujejo oni od premožkopov v Kočevju, Sentjanžu in Zagorju, bodo prejeli tabak brez kart pri vodstvu premožkopov.

3. Oddeki (ekspoziture) finančne straže bodo kadilcem na razpolago do 7. oktobra 1918 vsak ponedeljek, sredo in četrtek od 10. ure dopoldne do 1. ure popoldne ter vsako nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne, po 7. oktobra 1918 pa stalno vsako nedeljo od 9. do 10. ure.

4. Kranjske trafike — izven ljubljanskih mestnih, ki tabak tedensko prejema in oddajajo, bodo dobavljale in delile tabak na 4 tedne. Dobava za prvo štiritedensko dobo, to je čas od 5. avgusta do 1. septembra 1918 se bo vršila tekom naslednjega tedna; druga kmalu za prvo.

Ob vsaki štiritedenski delitvi bo trafikant odločil dotične tedenske odrezke od debela karte; ob štiritedenski delitvi za čas od 5. avgusta do 1. septembra 1918 odrezke 31, 32, 33 in 34. Tedenski odrezki 1 do 30 se ne smejo odločiti od karte, ker se utegnejo pozneje rabiti.

5. Vsak v seznamu vpisani kadilec prejme za vsako dobavno dobo enote ključa v oni množini, ki se je za dotični okraj določila kot enota za stalne odjemalce. Enota ključa znaša 6 smotk ali 18 svačič ali 1/2 zavojčka à 25 g svačičnega tobaka ali 1 zavojček à 25 g tobaka za pipo ali 25 g klobas ali 1/2 šibike.

Pripadnost k posameznim založnim okrajem se ravna po dobavišjih trafik. Ustanovljene enote za stalne odjemalce se ob enem podrobno objavljajo v ljubljanskem listu.

V 12 založnih okrajih (Il. Bistrica, Metlika, Novasela, Ribnica, Senožeče, Cernomelj, Vipava, Cerknica in v glavnem delu založnih okrajev Postojna, Kočevje, Ljubljana in Novomesto se bo dajalo 8 enot ključa, v 3 založnih okrajih (Kranjska gora in glavni del Kranjskega in Logarskega založnega okraja) 6 enot ključa, v ostalih 27 založnih okrajih pa 4 enote ključa kot štiritedenska enota za stalne odjemalce.

Merodajno enoto za stalne odjemalce, vsakokratne množine in prodajne čase za stalne odjemalce bo naznanjala vsaka trafika z izvešnimi razglasi.

6. Kot enota za nestalne odjemalce, to je množina, ki jo nestalen odjemalec more prejeti v enem prodajnem času, se določa 1 smotka ali 3 svačice.

Prodajni časi za nestalne odjemalce ter množine, ki se v posameznem prodajnem času delijo med nestalne odjemalce, bodo razvidne iz razglasov, ki se bodo pritrjali zunaj in znotraj trafike in ki naj omogočajo občinstvu kontrolo.

Od c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani, dne 19. septembra 1918. 5028

Namestnik: AVIAN.

STANOVANJE

sestoječe iz kuhinje in ene ali dveh sob. Ponudbe na uprav. „Slov. Nar.“ pod: „stanovanje takoj 5023“.

Ženitna ponudba.

Državni uradnik 8. činovnega razreda, 43 let star, vdovec, se želi poročiti z vdovo brez otrok ali gospodično v starosti od 25. do 36. let. — Le resne ponudbe do 15. oktobra 1918 s sliko na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „Poletje 4998“. — Tajnost zadržana.

Kupujem umetno zobovje

in splošno vse, kar je starinsko. Posredujem pri prodaji posestev. ALBERT DERGANČ, brivec Franciskanska ulica 10. 1458

Iščejo se

za stalno mesečno nameščenje: 1 likarica in obenem perlo za fino perilo, 1 tapetnik in 1 mizar za Jadransko hotelsko in kopališčno d. d. na Sušaku, kamor je takoj poslati ponudbe. — 5053

Kupim posestvo

z žago ali z drugim podjetjem v bližini železniške postaje na Kranjskem ali Spodnjem Stajerskem ne preveč v hribovitem kraju, približno 8—15 oravov (johov) njiv, travnikov, gozda z dobro ohranjeno hišo in gospodarskimi poslopji z živim in mrtvim blagom. Cena do 80.000 K proti takojšnjemu plačilu. — Ponudbe je nasloviti na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod „Posestvo ob železnici 4859“.

Stavbni delovodja in stavbni polirji

za vodne betonske gradbe, nadalje mizarški delovodja izurjen v stavbinskem in tovarniškem mizarstvu, se sprejmejo. Ponudbe na Vinko Majdič, valjoni mlin, Kranj. 5006

G. Flux

Gosposka ulica 4, I. nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljublj. posredovalnica stanovanj in služb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta

— Priporočila in namešča le boljše — služb iskajoče vsake vrste privatno trgovsko in gostilniško osobe. Izbra različnih služb, zlasti za ženske. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. 5044

Pri za njih naročilih zasnaka za odgovor.

Priskrbite si že sedaj svojo potrebščino

žveplenega prahu

ker bo zaradi neprestanih transportnih težkoč nemogoče pravočasno dobaviti žvepleni prah.

Nudimo: 99% čist rumeni prah in 65/70% sivi žvepleni prah od 100 kg naprej vsako množino 4900

Vaterländische Handels- u. Verkehrs-Akt. Ges. Budapest V., Akadémia utca 20. — Naslov za brzojavke: Grossist

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolžniška glavica 10.000.000.— kron.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond nad 2.000.000.— kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju. Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje

APROVIZACIJSKE KREDITE.

Delniška glavica in rezervni fond:

K 103,000.000.—

C. kr.

priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1917:

K 214,681.380.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vogel Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — **Opravišče c. kr. razr. loterije** Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Erzójavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Tesarje in mizarje

proti dobremu plačilu (za hrano in stanovanje skrbijo) sprejme ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica št. 11. 175

VRTNAR

popolnoma izurjen v vseh vrtnarskih strokah, želi prenesti službo ali tudi sprejme v kakoli boljši hiši kako drugo službo n. pr. službo hišnika. — Pismene ponudbe na upr. St. N. 5010

Čudotvorno šilo

samo K 4-90 šiva (šepa) kakor šivalni stroj. Najboljša iznajdba za krpanje usnja, strganih čevljev, konjskih opravi, odevi vseh vrst blaga oblek i. t. d. Jamstvo za porabnost. — Cena kompletnega šila s sukancem, 4 različnimi šivankami in navodilom za en komad K 4-90, 3 komadi K 13-50. — Po povzetju pošila M. Swoboda, Dunaj, III/2, Hiesgasse 13-48. 2953

Prihranite si denar

ako kupite barvo za obleko „Tekla“ Edina nepokvarjena pralna znamka. Nadrobno 60 vin. zavitek. 6-7 zavrtkov za damsko obleko. Preprodajalci ugodne cene na debelo. Svarimo pred ponaredbami z enako zvonečimi imeni. Zahtevajte samo znamko „Tekla“. 5003 „COMMERCIA“, prodajno društvo za kem. tehn. potrebščine, Praga 1, Vaciavské náměstí 13. Telefon 6187.

Novo češko gosje perje!

Puljeno belo, prima puh kg K 45.—, fino belo s puhom K 26.—, dtto II. vrsta K 17.—, siv puh K 28.—, sivo perje K 10.—. **Nepuljeno** belo I. vrste K 10.—, dtto II. vrste K 7.— razpošila po povzetju 4827

Irma Haldek, Praga-Smichov, Kinského tř. 1.

DAMSKA

MESEČNA PREVEZA

zdravniško priporočena. Varuje pred otičanjem, dobro vesa, pije, komoda in praktična, varčuje perilo, se dobro pere ter ostane vedno mehka. Kompletna garnitura K 8.—, 12.—, 20.—, na leta trpežna K 28.—, 36.—, najfinjša pa K 44.— in K 50.— Porto 95 vinarjev. V varstvo žensk izmišljen aparat 40.—, 45.— K. Pošiljatev diskretna. — Higijena, blaga trgovina **St. Potoky Dunaj, VI. Steingasse 15.** 1199

150 vagonov

hranih in transportnih sodov

vseh velikosti, kadl od 10 do 50 hekto, 10 vagonov majhnih sodov od 15 do 150 litrov se 4640

tako prodaja

ADLER & SOHN,

trgovina z vinom in sodi, Dunaj III., Rasumofskyg. 27. Telefon 3570.

Še je dovelj zaloge

seveda

3932

hrastovih parketnih deščic.

JOSIP PUH, dobava in pokladanje parketov, Ljubljana, Gradaška ulica št. 22.

specialni dekliški penzionat

B. Freylerja naslednica

2521

Splošna izomika, nadaljevalni tečaji, licej, glasbena, jezikovna šola, pouk v obdelovanju vrta. Izvrstna prehrana.

Internat. Polinternat. Eksternat. Dunaj I., Kolowratring št. 9 (na oglu Schwarzenbergplatz). Govorilne ure od 11-1 in od 2-5. Telefon 8250. Prospekti.

Samo z bakrom ovito:

DINAMI

za vse napetosti in moči.

Kompletne električne razsvet-

ljevalne naprave, 4805

napušalci in stranski stik. regulatorji

(Anlasser & Nebenschlussregulatoren)

točno in najceneje. Ponudbe brezplačno.

Bruno Smutny, Gradec, Wiedlandgasse 56.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog K 66,800.000.—

hipoteknih in občinskih posojil „ 27,600.000.—

rezervnega zaklada „ 2,500.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in lih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru. 159

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčenje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti

5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti

najmanj 1% oziroma 3 1/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Alfonz Breznik

Ljubljana, Kongresni trg šte. 15

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdnica in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloge vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvomih in komornih trvd: Bösendorfer, Förster, Rudolf Steinhilber, Hösl & Heitzman, Glos in Hofmann imam edino izključno le jaz za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „pofelna“.

Uglajevanje in popravila strokovniško in cenovno. 10 letna postavnebozna garancija.

MILO „FANIA“

je izvrstno „milo“ za umivanje, ki Vam nadomesti vsako drago toaletno milo. Najnovejša iznajdba kemijske znanosti prof. dr. Darmstadterja in dr. Perla, se izvrstno peni, lepo diši in bi ga ne smelo manjkati pri nobeni hiši. — Vojakom neupljivo! Izvrsten predmet za trgovce in gospodinj. — **Elegantna škatlija z 36 kom. okusno opremljena K 30.—, 3 škatlije K 82-50, 5 škatelj K 130.—** Milo za pranje narezan v kosih po 1/4 kg, kg stane 7.— K franko na vse pošte v zabojih po 5 kg in 10 kg (lepo blago) za trgovce dobra, prometna stvar. — vse s poštnino vred po povzetju. — Izpod ene škatle se ne pošilja. — Vzorci se ne dajo. 4915

„Export Wertheimer“, Zagreb, Marovska ulica 16. (Dvoriščna zgradba).

Gonilni jermeni

brez dopustilnega lista. Takoj dobavni. 100 mm širok jermen prenese 12 PS. Za vlažne in suhe prostore. — Pasovi (Berthegurten). — Transportni trakovi. **Kattner & Co, Gradec 14.** 4333

RAZGLAS.

S tem se v zmislu prvega odstavka § 83. a) pravil razglašja, da je c. kr. deželna vlada za Kranjsko od izrednega občnega zbora dne 26. maja 1917 v zmislu cesarske naredbe z dne 4. januarja 1917, drž. zak. št. 6, spreminjena in po zakonu od 20. novembra 1917, drž. zak. št. 457, popravljena blagajnična pravila z odlokom od 16. avgusta 1918, št. 19.858, odobrila, ter stopijo

dne 1. oktobra 1918

definitivno v veljavo.

O bistvenih, zlasti na plačilno dolžnost delodajalcev in zavarovancev ter na dajave blagajne se nanašajočih spremembah obvestili se bodo p. n. interesi še posebej, v kolikor te še niso bile razglašene ob provizoričnem uveljavljanju pravil s tuuradno okrožnico od 25. junija 1917, k št. 154. Natančnejša pojasnila se dobe v blagajni, Turjaški trg št. 4, prvo nadstropje, vsak delavnik od 8. ure popoldne do 1. ure popoldne, kjer so na vpogled tudi pravila. Po njih dotisku oddajala bo blagajna pravila do 15. oktobra t. l. brezplačno, pozneje pa po 1 K izvod. (Naredba ministrstva za notranje zadeve od 24. marca 1898, št. 8401.) 4958

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani,

dne 12. septembra 1918.

Mihael Rožanec s. r., načelnik.

Važno za trgovce urade, šole itd.

Pomanjkanje črnila (tinte) v steklenicah bo vedno občutnejše radi pomanjkanja steklenic. — Nudim Vam zato črnilni ekstrakt

„EFESIN“

v vseh barvah, za navadno in kopirno črnilo. — Razpošiljam najmanj 1 karton 100 zav. „Efesina“, ki stane za navadno črnilo K 24.— franko. — Za cene barvanega in kopirnega črnila, kakor tudi drugih predmetov zahtevajte brezplačno cenik. Zajemčeno, nikak vojni nadomestek; prihranka 50%. Se priporoča

Rudolf Cotič, Vrhnika

Limonov in malinov sok

prve vrste, umeten, oslajen s saharinom, izdaten in stanovit (konserviran) finega vonja in okusa, razpošilja od 5 kg naprej kg po K 10.60 **Adolf Tosek, Praga, Kralj. Vihorady št. 1274/17.** — Odgovarja zakonu o živilih! 4727

Hraste

izpuščaje grinte, srbečico in drugo kožno bolezen odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 5.—, dvojnat K 9.—. Dalje Paratol treni prašek za varstvo občutljive kože, škatlija K 3.—. Oboje se dobi proti vpslatvi zneska od Paratol-Werke, Apotheker Ulmer, v Budimpešti, VII-24, Rózsa utca 12.

Kupujem

nove in stare

KLOBUKE

moške in damske, mehke, nepreluknjane, ne moljasto blago vsake oblike in množine.

Antonie Jirmus, Praga I.,

Bilekova 8. 4664

Iščejo se pridni zbiralci.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brado za hitro temno pobarva. 1 steklenica s posil. vred K 3-60

Rydyol

je razbela voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s posil. vred K 2-85.

Naslov za naročila:

Jan. Grolich, Engel - Drogerie,

Brno šte. 639, Moravsko.

Prodajam Portland ::

CEMENT

(nemški) ako vpošljete vreče. Nadalje tračnice za uporabo kot 4749

TRAVERZE

Zahtevajte ponudbe!

Vinko Vabič, Zalec.

Kupujem zmedene

ženske lase.

Stefan Strmoli,

Ljubljana, Pod Zrnanč št. 3.

POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer ob delavnikih samo od 9. do pol 1.

Podružnica Ljubljana.

JADRANSKA BANKA

Podružnica Ljubljana.

Delniška glavica: K 20,000.000.

Rezerve: okrog K 3 1/2,000,000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%.
Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.
KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala:

Trst.

Podružnice:

Dobrovojn

Dunaj

Kotor

Metković

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.**IZDAJA:** Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.**DAJE PREDUJME:** na blago, ležee v javnih skladiščih.**PREVZEMA:** Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzójavni naslov: JADRANSKA.

7

Telefon št. 257.

Stanje vlog je znašalo koncem meseca junija 1918 K 279,050.534-29.

Glavnica K 50,000.000.—.

Podružnica
v Ljubljani

Ceška industrijalna banka

Stritarjeva
ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav.

::

::

Kredite za aprovizračne nakupe.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Srečke o. kr. avstr. razredne loterije.

Nakazila vojnim ujetnikom.

Več deklet
se sprejme v kartonski tovarni
Bonaž, Ljubljana.

**Pouk v krojnem risanju
in prirobovanju**
se prične 28. t. m. pri krojačici Rozi
Medved, Ljubljana, Mostni trg št.
24, III. nadstropje. 4953

Kupim
staro dobro vpeljeno
trgovsko hišo
z nekaj poselitvijo na Kranjskem ali
Spod. Štajerskem. Ponudbe na uprav.
Stov. Naroda pod "dobro vpeljano
trgovino 4592".

Tovarna slamnatih izdelkov
priporoča gg. trgovcem in cenjen.
občinstvu veliko zalogo:
različnih slamnatih Šolnov
" " torbic (cekarjev)
" " predpražnikov
" " itd. 981
Cerar Franjo, tovarnar,
Stob, pošta Domžale.

Štampilje
vseh vrst za urade
društva, trgovce
ANTON CERNE,
graver in izdelova-
telj kaučukovih
štampilj
LJUBLJANA, Dvorski trg št. 1.

10 vinarjev
(za dopisnico) Vas stane
moj katalog, ki se vam na
zahtevo dopiše zastonj.
C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, dvorni zala-
gatelj **Most (Brže)** št. 158
(Češko). la britev iz
srebrastega jekla K 7.—,
9.—, 11.—. Varnostni briv-
ni aparat poniklan K 7-50.
Dvorenne rezervne klinje
tucat po K 12.—. Stroj za
striženje las ali brade K
26.—, 28.—. Razpošilja se
po povzetju ali denar na-
prej. Zamenja dovoljena ali
denar nazaj. 1958

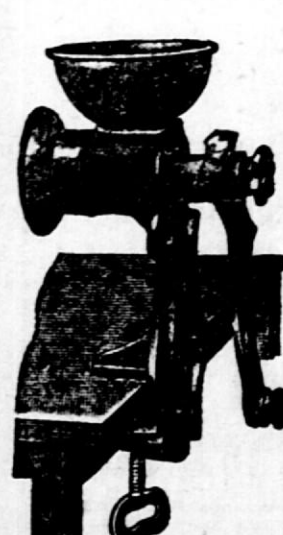
F. Batjel
Gorica — Ljubljana
Stalna ul. št. 2-4. Stari trg št. 28.
Trgovina in mehanična delavnica
 Moška in
ženska
dvokolesa
z stare prevozila.
Šivalni in pisalni stroji,
gramofoni.
Električne žepne svetilke.
Najboljše baterije.
Posebno nizka cena za preprodajalce.

Uglaševalec klavirjev
G. F. Jurásek
Ljubljana, Wolfova ul. 12.
Edini
specijalist
izvršuje vsa popravila
te stroje.

Najlepši obraz
Popolnoma novi, čudoviti iznajdbi se je slednjič posrečilo v
malo dneh brez sledu odstraniti vse pogo, ogrce, mozolje,
gube, nosno in obrazno rdečico. — Popolno jamstvo. —
Oblastveno varovano. — **Presenetljivo v največji meri!**
— Koža postane takoj voljna in mladostno sveža, gube se iz-
gladijo, Vi pa postanete bleščeče lepi in mladi, s tem pa srečni.
Na tisoče prostovoljnih zahvalnih pism iz vseh dežel. Naj-
slavitejši strokovni zdravniki sijajno preizkusili. Pišite takoj na
L. Decker, Dunaj 58, Fach 19, Abt. 38 nakar dobite ta ču-
desni recept z navodilom popolnoma zastonj. — Prosi se
znamka za odgovor. 4136

BARVE ZA BLAGO
„Čebelni panj“. — Preizkušeno edina najboljša znamka.
Dobivajo se po vseh finjših prodajalnicah v vseh barvah. —
Svarim pred nakupom popolnoma nič vrednih
znamk. — Ker je „Čebelni panj“ sprito nedosežne dobrote
ter pozne sezone vselej hitro razprodan, priporočam, da že da-
nes križete pri meni svojo potrebiščino, ko sem še v stanu da
točno izvršim tudi največja naročila. — Pri večjih naročilih
precejšen popust. 4980
la modrilno za perilo „Čebelni panj“
bolše nego vsako tekoče ali v kroglicah. — V kartonih no 100
zavitkov. — Naročila na debelo na **tovarniško zastopstvo**
K. Wüst, Gradec, Postfach 46. — (Členiški tudi v drugih predmetih).

RAZSTAVA.
Naznanja se, da je v
izložbi razstavljena le-
pa namizna oprema iz
pravega srebra
kakor jedilne orodje
nastavki, sladkorne
doze, svečniki itd.
Predmeti so lepi, res
nekaj posebnega, pri-
pravni za vsako darilo
Tvrđki se je le slučajno
posrečilo, dobiti to bla-
go. — Vabi se slavno
občinstvo, cenj. odje-
malci od tu in z dežele
na ogleđ. Prijazno se
priporoča **F. ČUDEN,**
Prešernova ulica št. 1,
nasproti Frančišk. cerkve

Univerzalni ročni mlin.
(Obl. zav.)
 Moj univerzalni ročni mlin je izborno
pripraven za mletje maka, dišav, slad-
korja, kave, ovsenega riža, orehov,
pšenice, ječmena, ovs, rži, koruze,
riža itd. Ta mali mlin se je med voj-
no izvrstno obnesel in se lahko rabi
za vsako mletje za debelo in fino
mletje. — Teža okoli 1 kg. 3074
Komad stane K 24.—
Odpošilja se z Dunaja proti vposlatvi
znoska. — Generalno zastopstvo
Max Böhm, Dunaj IV.,
Margaretenstrasse 27 s Abt. P. 17.
Za preprodajalce: Večji ročni mlini K 120.—
160.— in 200.—. Mlin za drobljenje kosti K
320.—. Mlin za meso K 60.—. Sadna stiska-
nica K 20.—. Prospekt zastonj.

Kupim takoj
2 vagona desk,
suhih za izdelavo pohištva, potrebujem vse debe-
losti. — Prijazne ponudbe na
poštni predal 144, Ljubljana. 4860

Kupite le domač izdelek! to je
Emona

PRIZNANO **NATBOLJŠI**
pralni prašek
Nobiva se vseh prodajalnah!

Priporoča se tvrdka
JOS. PETELINC
LJUBLJANA
tovar. zaloga živalnih strojev za obrt in
domačo rabo, ter njih delov, igel in oja.
Istotam prodaja salanterijskega blaga, ter po-
trebiščin za šivilje, krojače in čevljarje. —
Postrežba točna in solidna — cene zmerné.
Blizu frančiškanskega mostu levo, ob vodi
sv. Petra nasip 7. 484

Za jesensko sezono
pobarva vsako blago za moške
in damske obleke, kakor tudi cele,
nerazparane obleke v poljubnih
barvah v splošno zadovoljnost
Prva in največja parna barvarna in kemična čistilnica
Josip Reich, Ljubljana
Tovarna: Poljanski nasip št. 4.
Podružnica: Selenburgova ul. št. 3.
Poštna naročila se točno izvršujejo.

Pri ravnanstvu vojno kreditnega zavoda
za južno vojno okrožje v Celovcu raz-
pisanih je za novo osnov. kontrol. oddelek
3 mest za inženerje,
in sicer: za stavbinstvo (Hochbau), za stroj-
ništvo (Maschinenbau), in za kulturno stroko
(Kulturingenieur). Reflektanti naj upošljejo
svoj ofert z obširnim curriculum vitae z na-
vedbo, koliko plače zahtevajo, ravnanstvu
v Celovcu, Villacherstrasse 6, ali pa naj se
čim možno, osebno zgledajo. 4892

KNJIGOVODJA in
KORESPONDENT
starejša samostojna moč, zmožen obih
deželnih jezikov in italijanščine, 1466
priljubljeno mesta. — Ponudbe pod:
samostojna moč 4914 na upr. St. N

Karel Linhart
urar
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.
Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na
nihalo s polnim bitjem, stenskih in
kuhinjskih ur, budilk.
Nikljaste vojne ure, ure v zapost-
necah z radijem kazalnikom
ali brez njega, zaloga srebrnih in
nikljastih ur „Omega“ po najni-
žjih cenah. 131
Popravila se izvršujejo najbolje.

Sprejememo
uradnika
s večletno prakso pri lesni trgovini —
zmožnega knjigovodstva, ter sloven-
ske, nemške in laške korespondence.
Hudovernik & Comp.
Radovljica, Gorenjsko. 4957

Priporočamo krasne
BLUZE plašče, jopce,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rilo, modne pred-
mete, športne klo-
buke in stenske. Zelo solidna tvrdka:
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša
2852 Fine

otroške obleke
in krstne oprave.

JOS. ROJINA
modni atelje za gospode
= **LJUBLJANA** =
Franca Jožefa cesta 3.
Vojaške uradniške
= **UNIFORME** =
po meri v najkrajšem času.

KUPUJEM
zamaške in vreče
in plačujem za nove zamaške od
steklenic K 110.— za kg, za stare,
prevrtane pa ne zlomljene zama-
ške K 65.— za kg, dolge šam-
panjske zamaške, ne umetne, za
komad K 1.— in vreče do
K 14.— komad. Prevzamem vsako
množino brez prejšnjega vzorca
in obvestila po povzetju.
E. Landskroner,
nakupovalnica vreč in zama-
škov v Gradcu, Lendkal št. 15.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1,000.000.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka

Ustanovljena l. 1881.